

(Службени гласник Босне и Херцеговине бр. 18/03)

На основу члана IV 4.a) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне Херцеговине на сједници Представничког дома, одржаној 9. априла 2003. године и на сједници Дома народа, одржаној 23. априла 2003. године, усвојила је

ЗАКОН О ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ ПРЕД СУДОМ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДИО ПРВИ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Садржај Закона Члан 1.

Овим законом уређује се поступак по којем Суд Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд) спроводи принудно извршење потраживања на основу извршних и вјеродостојних исправа (у даљем тексту: извршни поступак), те поступак обезбјеђења потраживања (у даљем тексту: поступак обезбјеђења), ако посебним законом неко питање није другачије уређено.

Одредбе овог закона не примјењују се на поступке извршења прописане посебним законом.

Значење појединих израза Члан 2.

Поједни изрази употребљени у овом закону имају ова значења:

1. израз "потраживање" означава право на неко давање, чињење, нечињење или трпљење;
2. израз "повјерилац" означава лице које је покренуло поступак ради извршења неког потраживања, те лице у чију је корист тај поступак покренут по службеној дужности;
3. израз "предлагач обезбјеђења" означава лице које је покренуло поступак ради обезбјеђења неког потраживања, те лице у чију је корист тај поступак покренут по службеној дужности;
4. израз "дужник" означава лице против кога се потраживање остварује;
5. израз "противник обезбјеђења" означава лице против кога се потраживање обезбјеђује;
6. израз "странка" означава повјериоца и дужника те предлагача обезбјеђења и противника обезбјеђења;
7. израз "учесник" означава лице које у поступку извршења или обезбјеђења није странка, а у поступку учествује због тога што се у њему одлучује о неком њеном праву или због тога што за то има правни интерес;
8. израз "рјешење о извршењу" означава рјешење којим је у цијелости или дјелимично прихваћен извршни приједлог или којим се извршење одређује по службеној дужности;
9. израз "рјешење о обезбјеђењу" означава рјешење којим је у цијелости или дјелимично прихваћен приједлог за обезбјеђењем или којим се по службеној дужности одређује обезбјеђење;
10. израз "судски извршилац" означава судског службеника који по налогу Суда непосредно предузима поједине радње у извршном поступку или поступку обезбјеђења;
11. израз "земљорадник" означава лице којем је пољопривредна производња претежан извор прихода.

Покретање поступка Члан 3.

Извршни поступак покреће се приједлогом повјериоца, а поступак обезбјеђења приједлогом предлагача обезбјеђења.

Кад је законом одређено да је орган или лице, које није носилац одређеног потраживања, овлаштено да покрене поступак ради његовог остварења или обезбјеђења, тај орган, односно лице имају у поступку положај повјериоца, односно предлагача обезбјеђења.

Извршни поступак и поступак обезбјеђења покрећу се и по службеној дужности кад је то законом изричито одређено.

Ако је поступак покренут приједлогом неког органа или лица које није носилац потраживања, односно по службеној дужности, то лице може у поступку учествовати са овлашћењима повјериоца, односно предлагача обезбјеђења, али не може предузимати радње које би спречавале спровођење поступка покренутог по приједлогу одређеног органа или лица, односно по службеној дужности.

Ако орган или лице из става 4. овог члана одлучи да повуче приједлог којим је поступак покренут, односно ако Суд одлучи да обустави поступак покренут по службеној дужности, лице ради чијег је потраживања поступак покренут може преузети вођење поступка. Изјаву о преузимању поступка то лице мора дати у року од петнаест дана од дана кад му је достављено обавјештење о повлачењу приједлога, односно о намјери да се поступак обустави.

Кад су по закону неки органи или лице дужни доставити Суду одређену извршну исправу или га на други начин обавијестити о постојању разлога за покретање извршног поступка или поступка обезбјеђења по службеној дужности, они у тим поступцима немају положај странке.

Средства и предмет извршења и обезбјеђења

Члан 4.

Средства извршења и обезбјеђења су извршне радње, односно радње обезбјеђења или систем таквих радњи којима се по закону потраживање принудно остварује или обезбјеђује.

Предмет извршења и обезбјеђења су ствари и права на којима се по закону може спровести извршење ради остварења потраживања или његовог обезбјеђења.

Извршне радње или радње обезбјеђења могу се непосредно спровести и против дужника, противника обезбјеђења и других лица у складу са овим законом.

Предмет извршења не могу бити ствари ван промета, као ни друге ствари за које је то посебним законом одређено, потраживања по основу пореза и других такси, као ни објекти, оружје и опрема намијењени одбрани.

Процјена да ли нека ствар или неко право могу бити предмет извршења, односно да ли је извршење на некој ствари или праву ограничено, врши се с обзиром на околности које су постојале у вријеме подношења извршног приједлога, ако овим законом није другачије одређено.

Ограничење средстава и предмета извршења и обезбјеђења

Члан 5.

Суд одређује извршење, односно обезбјеђење оним средством и на оним предметима који су наведени у извршном приједлогу, односно приједлогу за обезбјеђење.

Ако је предложено више средстава или више предмета извршења, односно обезбјеђења, Суд ће, на приједлог дужника, односно противника обезбјеђења ограничити извршење само на неке од тих средстава, односно предмета, ако су довољни за остварење или обезбјеђење потраживања.

Суд може, на приједлог дужника, односно противника обезбјеђења, у складу са овим законом, одредити друго средство извршења, односно обезбјеђења умјесто онога које је предложено.

Ако се правоснажно рјешење о извршењу на одређеном предмету или средству не може спровести, повјерилац може ради намирења истовјетног потраживања предложити ново средство или предмет извршења, у ком случају ће Суд наставити са извршењем.

Заштита достојанства дужника, односно противника обезбјеђења

Члан 6.

При спровођењу извршења и обезбјеђења пазиће се на достојанство дужника, односно противника обезбјеђења као и на то да извршење, односно обезбјеђење за њега буде што мање неповољно.

Подносци, рочишта и списи

Члан 7.

У извршном поступку и поступку обезбјеђења Суд поступа на основу поднесака и других писмена.

Суд одржава рочиште кад је то овим законом одређено или кад сматра да је одржавање сврсисходно. О рочишту, умјесто записника, судија појединац може саставити службену забиљешку.

Суд ће ван рочишта саслушати странку или учесника у поступку ако је то предвиђено овим законом, или ако сматра да је то потребно ради разјашњења појединих питања или изјашњења о неком приједлогу странке.

Изостанак једне или обје странке те учесника у поступку са рочишта или њихово неодржавање позиву Суда ради саслушања не спречава Суд да и даље поступа.

У извршном поступку и поступку обезбјеђења нема мировања поступка.

Поднесци и друга писмена у извршном поступку подnose се у довољном броју примјерака за Суд и противну странку.

Достава Члан 8.

Поднесци и друга писмена, у правилу, достављају се поштом или непосредно Суду.

Правном лицу које је уписано у одређени судски или други регистар достава се врши на адресу наведену у приједлогу, а ако достава на тај начин не успије, достава ће се обавити на адресу сједишта уписаног у судски регистар. Ако достава ни тако не успије, она ће се извршити истицањем писмена на огласној табли Суда. Сматраће се да је достава обављена истеком осмог дана од дана истицања писмена на огласној табли Суда.

Достава истицањем писмена на огласној табли Суда неће се примјењивати ако је извршни поступак покренут на основу вјеродостојне исправе.

Прекид поступка Члан 9.

У случају прекида извршног поступка или поступка обезбјеђења Суд ће, на приједлог странке или по службеној дужности, ако је то потребно ради заштите права и интереса које од странака, поставити привременог заступника странци у односу на коју је настао разлог због којег је дошло до прекида, а поступак ће наставити и прије него што тај разлог престане.

Састав Суда и одлуке Члан 10.

Извршни поступак и поступак обезбјеђења спроводи и одлуке доноси судија појединац Управног одјељења Суда (у даљем тексту: судија појединац), а по жалби, односно приговору одлучује Вијеће Управног одјељења Суда, састављено од тројице судија (у даљем тексту: Вијеће).

Одлуке у извршном поступку и поступку обезбјеђења Суд доноси у облику рјешења или закључка.

Рјешењем Суд одлучује о извршењу и досуђењу непокретности, намирењу и изрицању судских пенала, и о другим питањима када је то изричито предложено овим законом.

Закључком се издаје налог судском извршиоцу за спровођење појединих радњи, те одлучује о управљању поступком и о другим питањима, када је то изричито предвиђено овим законом.

Закључак у поступку поводом жалбе, односно приговора доноси предсједник Вијећа.

Правни лијекови Члан 11.

Против рјешења судије појединца може се изјавити жалба, ако овим законом није другачије одређено.

Против рјешења о извршењу на основу вјеродостојне исправе може се изјавити приговор.

Жалба и приговор изјављују се у року од осам дана од дана достављања рјешења, ако овим законом није другачије одређено.

Против рјешења донесеног по приговору може се изјавити жалба. Одлука донесена по жалби је правоснажна.

Жалба и приговор не одгађају спровођење рјешења, ако овим законом није другачије одређено.

Против закључка није допуштен правни лијек.

Ревизија, понављање поступка и поврат у пређашње стање **Члан 12.**

У извршном поступку и поступку обезбјеђења, ревизија и понављање поступка нису допуштени, осим кад се понављање поступка тражи у случају из члана 51. став 6. овог закона.

Поврат у пређашње стање допуштен је само због пропуштања рока за жалбу и приговор.

Хитност и редослијед поступања **Члан 13.**

У извршном поступку и поступку обезбјеђења Суд је дужан да поступа хитно.

Суд је дужан предмете узимати у рад редом како их је примио, осим ако природа потраживања или посебне околности не захтијевају да се поступи другачије.

Трошкови поступка **Члан 14.**

Трошкове поступка у вези са одређивањем и спровођењем извршења и обезбјеђења претходно сноси повјерилац, односно предлагач обезбјеђења.

Повјерилац, односно предлагач обезбјеђења дужан је трошкове поступка унапријед да плати у року који Суд одреди, у противном ће Суд да обустави извршење, односно обезбјеђење. Ако у року не буду унапријед плаћени трошкови од којих зависи предузимање само неке радње, та се радња неће спровести.

Трошкове поступка покренутог по службеној дужности претходно намирује Суд из својих средстава.

Дужник, односно противник обезбјеђења дужан је повјериоцу, односно предлагачу обезбјеђења надокнадити трошкове који су били потребни за извршење или обезбјеђење.

Повјерилац, односно предлагач обезбјеђења дужан је дужнику, односно противнику обезбјеђења надокнадити трошкове које му је неосновано проузроковао.

Захтјев за накнаду трошкова подноси се најкасније у року од тридесет дана од дана завршетка извршног поступка.

О трошковима поступка одлучује Суд у извршном поступку и одређује, на приједлог странке, извршење ради њиховог остварења.

Повјерилац, односно предлагач обезбјеђења могу већ у извршном приједлогу или приједлогу за обезбјеђење затражити да се, ради наплате предвидивих трошкова поступка, одреди извршење против дужника, односно противника обезбјеђења. На основу таквог рјешења о извршењу, Суд ће провести мјере којима се у корист повјериоца, односно предлагача обезбјеђења на дијеловима имовине дужника, односно противника обезбјеђења заснивају права која обезбјеђују будуће намирење трошкова поступка.

Обезбјеђење **Члан 15.**

Кад овај закон прописује давање обезбјеђења, оно се даје у готовини. Изузетно, Суд може да одобри давање обезбјеђења у облику банкарске гаранције, хартија од вриједности, те драгоцености чију је вриједност лако утврдити на тржишту и које се могу брзо и једноставно уновчити.

На датом обезбјеђењу противна странка стиче законско заложно право.

Ако Суд у извршном поступку или поступку обезбјеђења одлучи о праву противне странке на накнаду штете или трошкова поступка у вези са радњом због чијег је предузимања обезбјеђење дато, на њен ће приједлог истим рјешењем одлучити и о наплати утврђеног потраживања из тог обезбјеђења.

Извршење на имовини стране државе Члан 16.

На имовини стране државе у Босни и Херцеговини не може се одредити извршење или обезбјеђење без претходне сагласности Министарства иностраних послова, осим ако је страна држава пристала на извршење, односно обезбјеђење.

Примјена одредби других закона Члан 17.

У извршном поступку и поступку обезбјеђења сходно се примјењују одредбе Закона о парничном поступку, ако овим или другим законом није другачије одређено.

На материјалноправне претпоставке и последице спровођења извршног поступка и поступка обезбјеђења на одговарајући начин примјењују се одредбе закона којима се уређују стварна права, односно облигациони односи.

ДИО ДРУГИ

ИЗВРШНИ ПОСТУПАК

I - ИЗВРШНА И ВЈЕРОДОСТОЈНА ИСПРАВА

Основи за одређивање извршења Члан 18.

Суд одређује извршење само на основу извршне или вјеродостојне исправе, ако овим законом није другачије одређено.

Извршна исправа Члан 19.

Извршне исправе су:

1. извршна одлука Суда Босне и Херцеговине и извршно судско поравнање;
2. извршна одлука донесена у управном поступку и извршно поравнање закључено у управном поступку пред институцијама БиХ ако гласе на испуњење новчане обавезе, ако законом није другачије одређено;
3. друга исправа која је законом одређена као извршна исправа.

Одлука и поравнање Члан 20.

Извршна одлука Суда, према овом закону, сматра се пресуда, рјешење, платни налог, те друга одлука донесена у поступку пред Судом, а судским поравнањем сматра се поравнање закључено пред Судом.

Извршном одлуком донесеном у управном поступку сматра се рјешење и закључак који су у управном поступку донијеле институције БиХ, а управним поравнањем сматра се поравнање закључено у управном поступку пред тим органом, односно пред тим институцијама.

Извршност одлуке Члан 21.

Одлука Суда којом је наложено испуњење потраживања на неко давање или чињење извршна је ако је постала правоснажна и ако је протекао рок за добровољно испуњење. Рок за добровољно испуњење тече од дана достављања одлуке дужнику ако законом није другачије одређено.

Одлука Суда, којом је наложено испуњење потраживања на неко трпљење или нечињење (пропуштање),

извршна је ако је постала правоснажна, осим ако је у извршној исправи одређен посебан рок за усклађивање понашања дужника са његовом обавезом.

Одлука, донесена у управном поступку пред институцијама БиХ, извршна је ако је постала извршна по правилима која уређују тај поступак.

На основу извршне одлуке, која је постала извршна у једном дијелу, извршење се може одредити само у односу на тај дио.

Извршење ће се одредити на основу одлуке Суда која није постала правоснажна и одлуке донесене у управном поступку пред институцијама БиХ која није постала коначна, ако је законом прописано да жалба или други правни лијек не задржава извршење.

Извршност поравнања Члан 22.

Судско, односно управно поравнање, у смислу члана 20. овог закона, извршно је ако је потраживање које према њему треба испунити доспјело.

Доспјелост потраживања доказује се записником о поравнању или јавном исправом или по закону овјереном исправом, а уколико се на тај начин не може доказати, доказује се правоснажном одлуком донесеном у парничном поступку којом се утврђује доспјелост.

Подобност извршне исправе за извршење Члан 23.

Извршна исправа подобна је за извршење ако су у њој назначени повјерилац и дужник, те предмет, врста, обим и вријеме испуњења обавезе.

Ако је извршна исправа одлука којом је наложено испуњење потраживања на неко давање или чињење, у њој мора бити одређен и рок за добровољно испуњење, а уколико није одређен, тај рок одређује Суд рјешењем о извршењу.

Одређивање и наплата затезних камата Члан 24.

Ако се након доношења одлуке или закључења поравнања измијенила затезна камата, Суд ће, на приједлог повјериоца, рјешењем о извршењу одредити наплату затезне камате по измијењеној стопи за вријеме на које се та измјена односи.

Ако плаћање затезне камате на трошкове поступка није одређено већ у извршној исправи, Суд ће, на приједлог повјериоца, у рјешењу о извршењу одредити наплату тих камата по прописаној стопи од дана доношења одлуке, односно закључења поравнања до наплате.

Вјеродостојна исправа Члан 25.

Вјеродостојна исправа је, у смислу овог закона, рачун, мјеница и чек са протестом и повратним рачунима кад је то потребно за заснивање потраживања, јавна исправа, извод из овјерених пословних књига прописаних законом БиХ, по закону овјерена приватна исправа, те исправа која се по закону сматра јавном исправом. Рачуном се сматра и обрачун камата.

Вјеродостојна исправа подобна је за извршење ако су у њој назначени повјерилац и дужник, предмет, врста, обим и вријеме испуњења обавезе.

Кад се из вјеродостојне исправе не види доспјелост потраживања, извршење ће се одредити ако повјерилац уз ту исправу поднесе и писмену изјаву о томе да је потраживање доспјело, те ако означи дан њене доспјелости.

Пренос потраживања или обавезе Члан 26.

Извршење се одређује на приједлог и у корист лица које у извршној исправи није означено као повјерилац, ако оно јавном или приватном исправом докаже да је потраживање на њега пренесено или да је на њега на други начин прешло. Ако се пренос не може доказати на тај начин, пренос потраживања доказује се правоснажном одлуком донесеном у парничном поступку.

Одредба става 1. овог члана сходно се примјењује и на извршење против лица које у извршној исправи није означено као дужник.

Условна и узајамна обавеза Члан 27.

Ако је обавеза дужника, утврђена у извршној исправи, условљена претходним или истовременим испуњењем неке обавезе повјериоца или наступањем неког услова, Суд ће, на приједлог повјериоца, одредити извршење ако он изјави да је своју обавезу испунио, односно да је услов наступио.

Ако дужник у правном лијеку против рјешења о извршењу истакне да повјерилац није испунио своју обавезу, или да услов није наступио, Суд ће о томе одлучити у извршном поступку, осим ако одлука о томе зависи од утврђивања спорних чињеница.

Ако одлука Суда из става 2. овог члана зависи од утврђивања спорних чињеница, Суд ће о правном лијеку из става 1. овог члана одлучити у извршном поступку ако су те чињенице општепознате, ако се њихово постојање може утврдити примјеном правила о законским претпоставкама или ако повјерилац докаже испуњење или обезбјеђење своје обавезе, односно наступања услова јавном исправом или приватном исправом која има значење јавне исправе. У осталим случајевима Суд ће обуставити поступак.

Сматраће се да је повјерилац испунио своју обавезу, односно да је обезбиједио њено испуњење ако је предмет дужне обавезе положио у судски депозит.

Повјерилац који у извршном поступку не успије доказати, у складу са одредбама ст. од 1. до 4. овог члана, да је испунио своју обавезу, да је обезбиједио њено испуњење, односно да је наступио услов, може покренути парницу ради утврђења да је на основу извршне исправе овлаштен да тражи безусловно извршење ради остварења свог потраживања.

Алтернативна обавеза по избору дужника Члан 28.

Ако дужник има право на основу извршне исправе да бира између више предмета своје обавезе и у року за добровољно испуњење сам не обави избор између тих предмета и не испуни дужну обавезу, предмет, којим обавеза треба да буде испуњена, одређује повјерилац у извршном приједлогу.

Дужник има право избора све док повјерилац није ма и дјелимично примио предмет који је захтијевао у приједлогу за извршење.

Повјерилац има право на накнаду трошкова извршног поступка који је обустављен зато што је дужник, након покретања поступка, испунио своју обавезу другим предметом.

Алтернативно овлашћење дужника Члан 29.

Дужник, коме је извршном исправом наложено испуњење одређене обавезе, уз право да се од испуњења те обавезе може ослободити испуњењем неке друге радње одређене у извршној исправи, може ту радњу испунити све док повјерилац није ма и дјелимично примио испуњење обавезе.

Повјерилац има право на накнаду трошкова извршног поступка који је обустављен зато што је дужник, након његовог покретања, умјесто дужне обавезе испунио другу радњу одређену у извршној исправи.

Потврда о извршности Члан 30.

Потврду о извршности даје судија појединац, односно орган који је одлучивао о потраживању у првом степену.

Потврду о извршности, за чије издавање нису били испуњени законом прописани услови, укинуће рјешењем

судија појединац, односно орган, на приједлог или по службеној дужности.

II - ПРЕДЛАГАЊЕ И ОДРЕЂИВАЊЕ ИЗВРШЕЊА

Надлежност Члан 31.

За одлучивање о приједлогу за извршење надлежан је судија појединац Управног одјељења Суда.

Приједлог за извршење Члан 32.

Приједлог за извршење мора садржавати захтјев за извршење у коме ће бити назначена извршна или вјеродостојна исправа на основу које се тражи извршење, повјерилац и дужник, потраживање чије се остварење тражи, средство и предмет извршења и други подаци који су потребни за спровођење извршења.

Приједлог за извршење на основу вјеродостојне исправе мора да садржава:

1. захтјев да Суд наложи дужнику да у року од осам дана, а у мјеничним и чековним споровима у року од три дана од доставе рјешења, намири потраживање заједно са одмјереним трошковима и
2. извршни захтјев из става 1. овог члана.

Повјерилац може да захтијева да Суд прије доношења рјешења о извршењу прибави податке о имовини дужника од правних лица те фондова и управних и других органа, који располажу таквим подацима, и на основу тих података допуни приједлог за извршење.

Правна лица и органи из става 3. овог члана дужни су, у року од осам дана од дана пријема захтјева Суда, поступити по захтјеву, под пријетњом примјене санкција према одговорним лицима у правном лицу, фонду или другом органу. Непоступање по захтјеву не може се правдати позивом на службену или пословну тајну, и не смије се о тражењу и давању података извијестити дужник.

Повлачење приједлога Члан 33.

Повјерилац може у току поступка, без престанка дужника, повући у цијелости или дјелимично приједлог за извршење, у ком случају ће Суд да обустави извршење.

Повјерилац може након повлачења приједлога да поднесе нови приједлог за извршење.

Рјешење о извршењу Члан 34.

У рјешењу о извршењу морају да буду назначени извршна, односно вјеродостојна исправа на основу које се извршење одређује, повјерилац и дужник, потраживање које се остварује, средство и предмет извршења и други подаци потребни за спровођење извршења.

Рјешењем о извршењу на основу вјеродостојне исправе Суд ће:

1. наложити дужнику да у року од осам дана, а у мјеничним и чековним споровима у року од три дана од доставе рјешења, намири потраживање заједно са одмјереним трошковима и
2. одредити извршење ради остварења тих потраживања.

Рјешење о извршењу не мора бити образложено и може се издати отискивањем штамбиља на приједлогу за извршење.

Рјешење о извршењу мора да садржава упутство о правном лијеку.

Суд неће по службеној дужности одбити извршни захтјев заснован на правоснажној одлуци Суда или судском поравнању зато што те исправе у вријеме одлучивања о извршном приједлогу нису стекле својство извршности, ако су то својство стекле накнадно.

Рјешење, којим се приједлог за извршење потпуно или дјелимично одбацује или одбија, мора бити

образложено.

Достава рјешења о извршењу Члан 35.

Рјешење о извршењу доставља се повјериоцу и дужнику.

Рјешење којим се одбацује или одбија приједлог за извршење доставља се само повјериоцу.

Рјешење о извршењу на новчаном потраживању доставља се дужниковом дужнику прије правоснажности.

Рјешење о извршењу на новчаним средствима на рачуну дужника доставља се прије правоснажности и банци код које се воде та средства.

Рјешење о извршењу на основу вјеродостојне исправе доставља се одговарајућој банци тек након што постане правоснажно.

Рјешење о извршењу на покретним стварима доставља се дужнику приликом предузимања прве извршне радње.

III - СПРОВОЂЕЊЕ ИЗВРШЕЊА

Надлежност Члан 36.

За спровођење извршења надлежан је судија појединац Управног одјељења Суда, ако законом није другачије одређено.

Границе и вријеме извршења Члан 37.

Извршење се спроводи у границама одређеним у рјешењу о извршењу.

Извршење се спроводи радним даном, и то дању.

Суд може одредити да се извршење спроведе и нерадним даном или ноћу, ако за то постоји оправдан разлог.

Рад судског извршиоца Члан 38.

Судски извршилац дужан је да, приликом претреса дужниковог стана или одјеће коју он носи на себи и предузимања других извршних радњи, поступа са дужним обзирима према личности дужника и члановима његовог домаћинства.

Извршним радњама у дужниковом стану, којима није присутан дужник, његов законски заступник, пуномоћник или одрасли члан његовог домаћинства, морају да буду присутна два пунољетна свједока.

Извршење у просторији правног лица спроводи се тако да судски извршилац прије обављања извршне радње затражи од заступника правног лица да он сам или лице које он одреди буде присутно њеном обављању. Ако заступник правног лица одбије да поступи у складу са захтјевом судског извршиоца или ако га судски извршилац не затекне у просторији правног лица приликом предузимања извршне радње, радњу ће да спроведе у присуству два пунољетна свједока.

Кад извршну радњу треба спровести у просторији која је закључана, а дужник или његов заступник није присутан или неће просторију да отвори, судски извршилац отвориће просторију у присуству два пунољетна свједока.

О обављању извршних радњи, према одредбама ст. 2. до 4. овог члана, судски извршилац саставиће посебан записник, који ће потписати присутни свједоци.

Ометање судског извршиоца у раду

Члан 39.

Судски извршилац овлаштен је да удаљи лице које омета спровођење извршења, а према околностима случаја, и затражи помоћ полиције.

Полиција је дужна да поступа по налогу судског извршиоца, који може, по потреби, да наложи и употребу силе, према лицу које омета извршење.

Суд може за спровођење извршења да затражи и помоћ судске полиције на начин и у поступку прописаном посебним законом.

Неправилности при спровођењу извршења Члан 40.

Странка или учесник у поступку могу поднеском тражити од Суда да се отклони неправилност коју је судски извршилац учинио у спровођењу извршења.

Суд може закључком да укине незаконите и неправилне радње судског извршиоца.

IV - ПРАВНИ ЛИЈЕКОВИ ДУЖНИКА И ПОВЈЕРИОЦА ПРОТИВ РЈЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ

Правни лијекови против рјешења о извршењу на основу извршне исправе Жалба Члан 41.

Против рјешења о извршењу дужник може да изјави жалбу, ако овим законом није другачије одређено.

Дужник може да изјави жалбу нарочито:

1. ако исправа на основу које је донесено рјешење о извршењу није извршна исправа,
2. ако извршна исправа није стекла својство извршности,
3. ако је извршна исправа, на основу које је донесено рјешење о извршењу, укинута, поништена, преиначена или стављена ван снаге,
4. ако су се странке јавном или по закону овјереном исправом, састављеном након настанка извршне исправе, споразумјеле да повјерилац неће на основу извршне исправе, трајно или за одређено вријеме, тражити извршење,
5. ако је протекао рок у којем се по закону може тражити извршење,
6. ако је извршење одређено на предмету који је изузет од извршења, односно на којем је могућност извршења ограничена,
7. ако повјерилац није овлаштен да тражи извршење на основу извршне исправе, односно ако није овлаштен да тражи извршење против дужника,
8. ако није испуњен услов који је одређен извршном исправом, осим ако законом није другачије прописано,
9. ако је потраживање престало на основу чињенице која је настала у вријеме кад је дужник није више могао успјешно истакнути у поступку из којег потиче одлука, односно ако је потраживање престало на основу чињенице која је настала након закључења судског или управног поравнања,
10. ако је на основу чињенице која је настала у вријеме кад је дужник није више могао истакнути у поступку из којег потиче одлука, односно ако је на основу чињенице која је настала након закључења судског или управног поравнања, трајно или за одређено вријеме, одгођено, забрањено, измијењено или на други начин онемогућено испуњење потраживања,
11. ако је наступила застара потраживања о којој је одлучено извршном исправом.

Поводом жалбе из става 2. овог члана, Суд пази по службеној дужности на:

- разлоге из става 2. тач. 1., 3. и 5. овог члана;
- околности да је у случају из става 2. тачка 6. овог члана извршење одређено на предметима из члана 3. ст. 4. и 5. овог закона и
- околност да је у случајевима из става 2. тачка 10. овог члана забрањено испуњење потраживања.

Повјерилац може да изјави жалбу против рјешења којим је одбијен захтјев за извршење у цијелости или у појединим дијеловима, рјешења којим је прекорачен његов захтјев и због одлуке о трошковима поступка.

Одлучивање о жалби

Члан 42.

О жалби против рјешења о извршењу одлучује Вијеће. Поводом жалбе против рјешења о извршењу, судија појединац овлаштен је да жалбу прихвати ако оцијени да је у цијелости основана, те у цијелости или дјелимично донесено рјешење о извршењу преиначи и извршни захтјев одбије, или укине рјешење о извршењу и извршни приједлог одбаци или се огласи ненадлежним. У том случају, судија појединац укинуће спроведене радње.

Ради провјере основаности навода жалбе, судија појединац може, по потреби, да саслуша странке и друге учеснике те обави друге радње.

Упућивање на парницу поводом жалбе

Члан 43.

Ако је жалба изјављена због разлога из члана 41. става 2. тач. 7. до 11. овог закона, судија појединац доставиће жалбу повјериоцу ради изјашњења у року од осам дана. Ако повјерилац оспори основаност тих разлога за жалбу, односно ако се не изјасни у року од осам дана, судија појединац прихватиће жалбу ако дужник њихову основаност докаже јавном, овјереном приватном или другом исправом која има значење јавне исправе. У супротном, судија појединац донијеће посебно рјешење којим ће дужника упутити на парницу ради проглашења извршења недопуштеним.

Ако је жалба изјављена због других разлога из члана 41. става 2. овог закона, судија појединац, ако сматра да жалба због тих других разлога није основана, упутиће без одгањања препис списа Вијећу ради одлучивања о жалби поводом тих разлога.

Ако дужник изјави жалбу против рјешења о упућивању на парницу, судија појединац ће ту жалбу упутити Вијећу ради заједничког одлучивања о тој жалби и жалби против рјешења о извршењу.

Жалба након протјека рока

Члан 44.

Због разлога из члана 41. става 2. тач. 7. до 11. овог закона дужник може све до завршетка извршног поступка да поднесе жалбу против рјешења о извршењу и након његове правоснажности, уз услов да тај разлог није могао из оправданих разлога да истакне већ у жалби против тог рјешења.

Дужник је дужан у жалби из става 1. овог члана истакнути све разлоге због којих тај разлог није могао да истакне у вријеме њеног подношења. Суд ће да одбаци касније поднесену жалбу ако се она заснива на разлозима које је дужник могао да истакне у прије поднесеној жалби.

Подношење жалбе из става 1. овог члана не спречава спровођење извршења и остварење потраживања повјериоца, осим ако је овим законом другачије одређено.

Одговор на жалбу и доношење рјешења о жалби

Члан 45.

Жалба из члана 44. овог закона доставиће се без одгањања повјериоцу који се о њој може изјаснити у року од осам дана.

Кад прими одговор на жалбу или кад протекне рок за одговор, Вијеће ће, према околностима случаја, заказати рочиште за расправљање о жалби или ће донијети рјешење без одређивања рочишта, осим у случају из члана 46. овог закона.

Рјешењем о жалби судија појединац ће жалбу одбацивати, одбити или прихватити осим у случају из члана 46. овог закона. Ако жалбу прихвати, судија појединац обуставиће извршење и укинути спроведене радње.

Основаност жалбе оцјењује се с обзиром на стање ствари у вријеме одлучивања о жалби.

Упућивање на парницу или други поступак поводом жалбе

Члан 46.

Ако рјешење о жалби из члана 44. став 1. овог закона зависи од утврђивања неке спорне чињенице, судија појединац упутиће дужника да у року од петнаест дана покрене парницу или други поступак ради проглашења извршења недопуштеним, осим ако дужник оправданост своје жалбе не докаже јавном

овјереном приватном или другом исправом, која има значење јавне исправе.

Дужник може да покрене парницу или други поступак из става 1. овог члана и након протекла рока који је судија појединац одредио, све до завршетка поступка, али у том случају сноси трошкове проузроковане прекорачењем тог рока.

У поступку по овој жалби примијениће се одредбе члана 43. став 2. овог закона.

**Правни лијекови против рјешења о извршењу на основу вјеродостојне исправе
Приговор против рјешења о извршењу на основу вјеродостојне исправе
Члан 47.**

Против рјешења о извршењу на основу вјеродостојне исправе, дужник може да поднесе приговор у року од осам дана, а у мјеничним и чековним споровима у року од три дана, осим ако не побија само одлуку о трошковима поступка. Због разлога због којих се, према одредби члана 42. овог закона, рјешење о извршењу може побијати жалбом, дужник може да побија рјешење о извршењу на основу вјеродостојне исправе у дијелу којим је њиме одлучено о извршењу само приговором.

Приговор, који се подноси из разлога наведених у члану 44. став 1. овог закона, дужник може да поднесе против дијела рјешења о извршењу на основу вјеродостојне исправе, којим је одлучено о извршењу, ако се тај приговор заснива на чињеници која је настала након доношења рјешења о извршењу.

На приговор, који се подноси након протекла рока, на одговарајући начин примјењују се одредбе чл. 44. до 46. овог закона.

**Поступак поводом приговора против рјешења о извршењу на основу вјеродостојне исправе
Члан 48.**

Дужник ће у приговору против рјешења о извршењу на основу вјеродостојне исправе да одреди у којем дијелу побија то рјешење, а приговор мора да буде образложен. Необразложен приговор одбаћиће судија појединац.

Ако у приговору није одређено у ком се дијелу побија, обим побијања цијениће се на основу образложења.

Ако се рјешење о извршењу побија у цијелости или само у дијелу којим је дужнику наложено да намири потраживање, Суд ће ставити ван снаге рјешење о извршењу у дијелу којим је одређено извршење и укинуће спроведене радње, а поступак ће наставити као поводом приговора против платног налога.

Ако се рјешење о извршењу побија само у дијелу којим је одређено извршење, даљи поступак наставиће се као поступак по приговору против рјешења о извршењу донесеном на основу извршне исправе.

Ако се приговор из става 3. овог члана прихвати, дио рјешења о извршењу, којим је дужнику наложено да намири потраживање, има својство извршне исправе на основу које се може поново тражити извршење.

Ако дужник не поднесе приговор против дијела рјешења о извршењу којим му је наложено да намири потраживање, против тог дијела рјешења може да тражи понављање поступка по правилима парничног поступка.

V - ПРИГОВОР ТРЕЋЕГ ЛИЦА

**Претпоставке за приговор
Члан 49.**

Лице, које утврди да у погледу предмета извршења има такво право које спречава извршење, може, до завршетка извршног поступка, да поднесе приговор против извршења тражећи да се извршење на том предмету прогласи недопуштеним.

Подношење приговора не спречава спровођење извршења и остварење повјериоачевог потраживања, ако овим законом није другачије одређено.

Суд ће приговор да достави повјериоцу и дужнику и позове их да се у року од осам дана изјасне о приговору.

Упућивање на парницу Члан 50.

Ако се повјерилац у прописном року не изјасни о приговору или ако се успротиви приговору, Суд ће подносиоца приговора упутити да против странака у року од петнаест дана покрене парницу ради проглашења да извршење на предмету извршења није допуштено.

Ако подносилац приговора доказује његову оправданост правоснажном пред Судом, јавном или приватном исправом која има значење јавне исправе, Суд ће о приговору да одлучи у извршном поступку.

Подносилац приговора може да покрене парницу и након протека рока који му је Суд одредио, све до завршетка извршног поступка, али је у том случају дужан да сноси трошкове проузроковане прекорачењем тог рока.

У парници из става 1. овог члана треће лице може да тражи да се утврди постојање његовог права, ако му га која од странака оспорава.

Кад се не може тражити да се извршење прогласи недопуштеним Члан 51.

Изузетно од одредбе члана 49. става 1. овог закона, лице које је сувласник покретне ствари, која је предмет извршења, не може захтијевати да се извршење у погледу њеног удјела прогласи недопуштеним, али има право на намирење из износа добијеног продајом ствари прије намирења свих повјерилаца и прије накнаде трошкова извршног поступка.

Лице из става 1. овог члана има право захтијевати да му се ствар која је предмет извршења уступи, ако положи износ који одговара вриједности дужниковог удјела у тој ствари.

Лице из става 1. овог члана, коме је оспорен удио у ствари која је предмет извршења, Суд ће упутити на парницу да тужбом против повјериоца утврди свој удио.

Ако лице из става 1. овог члана може да докаже своје право правоснажном пресудом, Суд ће поступити као да његово право није оспорено.

Ова околност не утиче на право повјериоца или дужника да своја права против тог лица остварују у посебној парници.

Ако дужник не поднесе приговор против дијела рјешења о извршењу, којим му је наложено да намири потраживање, против тог дијела рјешења може тражити понављање поступка по правилима парничног поступка.

VI - ПРОТИВИЗВРШЕЊЕ

Разлози за противизвршење Члан 52.

Након што је извршење већ спроведено, дужник може у истом извршном поступку затражити од Суда да наложи повјериоцу да му врати оно што је извршењем добио:

- ако је извршна исправа правоснажно укинута, преиначена, поништена или стављена ван снаге или је на други начин утврђено да је без дјејства;
- ако је у току извршног поступка намирио повјериочево потраживање мимо Суда тако да је повјерилац двоструко намирен.

Приједлог из става 1. овог члана Суд неће прихватити ако су у погледу оног што је повјерилац добио извршењем наступиле такве стварне или правне промјене да враћање више није могуће.

Ако је повјерилац извршењем наплатио одређени новчани износ, дужник у приједлогу за противизвршење може тражити плаћање законских затезних камата од дана наплате тог износа.

Права на накнаду штете због разлога из става 1. овог члана дужник може остваривати у посебној парници.

Приједлог за противизвршење из става 1. овог члана може се поднијети у року од три мјесеца од дана кад је дужник сазнао за разлог за противизвршење, а најкасније у року од једне године од дана завршетка извршног поступка.

Дужник не може прије протеча рока из става 5. овог члана своје потраживање остваривати у парничном поступку, осим у случају из става 2. овог члана.

Ако је извршни поступак покренут по службеној дужности, противизвршење није допуштено, већ дужник своја права може остваривати у посебној парници.

Поступак по приједлогу за противизвршење Члан 53.

Приједлог из члана 52. овог закона Суд ће доставити повјериоцу и позвати га да се у року од осам дана о њему изјасни.

Ако се у року из става 1. овог члана повјерилац успротиви приједлогу, Суд ће о приједлогу одлучити по одржаном рочишту, а ако се повјерилац у том року не изјасни о приједлогу, Суд ће оцијенити хоће ли о њему одлучити без одржавања рочишта.

Рјешењем којим прихвати приједлог, Суд ће наложити повјериоцу да у року од петнаест дана врати дужнику оно што је извршењем добио.

Рјешење о противизвршењу Члан 54.

На основу правоснажног и извршног рјешења, којим је повјериоцу наложено да дужнику врати оно што је извршењем добио, Суд ће, на приједлог дужника, рјешењем одредити противизвршење.

Противизвршење се спроводи по одредбама овог закона.

VII - ОДГАЂАЊЕ, ОБУСТАВА И ЗАВРШЕТАК ИЗВРШЕЊА

Одгађање извршења Одгађање извршења на приједлог дужника Члан 55.

На приједлог дужника, Суд ће, ако дужник учини вјероватним да би спровођењем извршења претрпи ненадокнадиву или тешко надокнадиву штету, у потпуности или дјелимично одгодити извршење, ако је против правоснажног рјешења донесеног у извршном поступку подигнут захтјев за заштиту законитости.

На приједлог дужника, Суд ће, ако дужник учини вјероватним да би спровођењем извршења претрпи ненадокнадиву или тешко надокнадиву штету, у потпуности или дјелимично одгодити извршење:

- ако је против одлуке, на основу које је одређено извршење, изјављен правни лијек;
- ако је поднесен приједлог за поврат у пређашње стање у поступку у којем је донесена одлука на основу које је одређено извршење;
- ако је поднесена тужба за поништај пресуде арбитраже на основу које је одређено извршење;
- ако је поднесена тужба за стављање ван снаге поравнања на основу кога је допуштено извршење;
- ако је дужник против рјешења о извршењу изјавио жалбу или поднио приговор, односно тужбу;
- ако је дужник изјавио жалбу против рјешења којим је потврђена извршност извршне исправе, односно ако је поднио приједлог за понављање поступка у коме је то рјешење донесено;
- ако је дужник или учесник у поступку захтијевао да се отклоне неправилности учињене при спровођењу извршења;
- ако извршење, према садржају извршне исправе, зависи од истовременог испуњења неке обавезе повјериоца, а дужник је ускратио испуњење своје обавезе зато што повјерилац није испунио своју обавезу нити је показао спремност да је истовремено испуни.

Одлуку о приједлогу за одгађање Суд ће донијети након што повјериоцу омогући да се о њему изјасни, осим ако околности случаја не захтијевају да се поступи другачије.

У случају из става 2. овог члана Суд може, на захтјев повјериоца, одгађање извршења условити давањем примјереног обезбјеђења.

Ако дужник не да обезбјеђење у року који му Суд одреди, а који не може бити дужи од петнаест дана, сматраће се да је одустао од приједлога за одгађање.

За вријеме одгађања извршења неће се предузимати радње којима се оно спроводи.

У извршењу ради наплате новчаног потраживања и након доношења рјешења о одгађању извршења провешће се радње на основу којих повјерилац стиче заложно право или право намирена на предметну извршења. На приједлог повјериоца, провешће се и процјена предмета извршења.

Ако одбије приједлог за одгађање извршења, Суд ће наставити са извршењем и прије правоснажности рјешења којим је приједлог одбијен.

Одгађање извршења на приједлог повјериоца

Члан 56.

На приједлог повјериоца, Суд ће, потпуно или дјелимично, одгодити извршење ако спровођење извршења није почело.

Ако је спровођење извршења почело, а дужник се, у року који му је Суд одредио, изјаснио против одгађања, Суд ће одбити приједлог за одгађање.

Ако је законом предвиђено да се извршење има тражити у одређеном року, повјерилац може поднијети приједлог за одгађање у том року.

Одгађање извршења на приједлог трећег лица

Члан 57.

На захтјев лица које тражи да се извршење на одређеном предмету прогласи недопуштеним, Суд ће одгодити извршење у погледу тог предмета, ако то лице учини вјероватним постојање свога права, те да би спровођењем извршења претрпјело ненадокнадиву или тешко надокнадиву штету.

Суд може, на приједлог повјериоца, одгађање извршења условити давањем обезбјеђења.

Вријеме за које се извршење одгађа

Члан 58.

Ако је извршење одгођено зато што је дужник или треће лице изјавило правни лијек, односно ванредно правно средство, одгађање траје до завршетка поступка по том лијеку, односно средству.

У другим случајевима, у којима је дужник предложио одгађање, Суд ће, према околностима случаја, одредити вријеме за које се извршење одгађа.

Кад је повјерилац предложио одгађање, Суд ће извршење одгодити за вријеме које је он предложио.

Настављање одгођеног извршења

Члан 59.

Одгођено извршење наставиће се по службеној дужности након протеча времена за које је одређено.

На приједлог повјериоца, Суд може наставити извршење и прије протеча рока за који је одгођено ако повјерилац учини вјероватним да су престали разлози за одгађање или ако да обезбјеђење.

Обустава извршења

Члан 60.

Извршење ће се обуставити по службеној дужности, ако је извршна исправа правоснажно укинута, преиначена, поништена или стављена ван снаге, односно ако потврда о извршности буде укинута.

Извршење ће се обуставити ако је постало немогуће или се из других разлога не може спровести.

Извршење ће се, на приједлог дужника, обуставити ако Суд утврди да су након истека рока за жалбу спровођењем извршења обухваћени предмети који нису одређени у рјешењу о извршењу, а изузети су од извршења или је на њима могућност извршења ограничена.

Рок за приговор због разлога из претходног става износи осам дана од дана када је дужник сазнао да је извршењем обухваћен предмет који је изузет од извршења, односно на коме је могућност извршења ограничена. Након истека рока од тридесет дана од предузимања радње којом су обухваћени предмети из става 3. овог члана приједлог из те одредбе више се не може поднијети.

Рјешењем о обустави извршења укинуће се све спроведене извршне радње ако се тиме не дира у стечена права трећих лица.

Завршетак извршења Члан 61.

Поступак извршења сматра се завршеним правоснажношћу одлуке о одбацивању или одбијању извршног приједлога, спровођењем извршне радње којом се извршење завршава или обуставом извршења.

Ако је извршење завршено спровођењем радње којом је завршено, Суд ће то утврдити посебним рјешењем.

VIII - ИЗВРШЕЊЕ РАДИ НАПЛАТЕ НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА

Опште одредбе Обим извршења новчаних потраживања Члан 62.

Извршење ради наплате новчаног потраживања одређује се и спроводи у обиму који је потребан за намирење тог потраживања.

Заштита физичког лица дужника Члан 63.

Извршење ради наплате новчаног потраживања не може се спровести на стварима и правима која су нужна за задовољење основних животних потреба дужника и лица које је он по закону дужан издржавати или за обављање самосталне дјелатности која је дужников главни извор средстава за живот.

Одредба става 1. овог члана неће се примјењивати у случајевима у којима су овим законом за извршење на одређеним стварима или правима утврђена посебна правила о изузимању од извршења или о ограничењу извршења.

Заштита дјелатности правних лица Члан 64.

Извршење се не може спровести на стварима и правима правних лица ради остварења новчаног потраживања ако су те ствари или права нужна за обављање њихове дјелатности.

Одредба става 1. овог члана неће се примјењивати у случајевима у којима су овим законом за извршење на одређеним стварима или правима утврђена посебна правила о одређивању редослиједа извршења, о изузимању од извршења или о ограничењу извршења.

Заштита повјериоца Члан 65.

Ако је повјерилац на основу правног посла са дужником стекао на некој ствари или праву заложно или слично право ради обезбјеђења потраживања, чије принудно остварење на том предмету тражи, дужник се не може противити таквом извршењу позивајући се на одредбе овог закона о изузимању од извршења или о ограничењу извршења, осим на одредбе члана 5. овог закона.

Изузетно, дужник се може противити извршењу из става 1. овог члана осим ако је ту ствар или то право стекао од повјериоца, који покретањем поступка тражи остварење свог потраживања насталог у вези с тим

стицањем.

Редослијед намирња више повјерилаца Члан 66.

Више повјерилаца који остварују своја новчана потраживања према истом дужнику и на истом предмету извршења намирују се оним редом којим су стекли право да се из тог предмета намире, ако законом није другачије одређено.

IX - ИЗВРШЕЊЕ НА НЕПОКРЕТНОСТИ

(1.) Опште одредбе Извршне радње Члан 67.

Извршење на непокретности спроводи се забиљежбом извршења у земљишној књизи, утврђивањем вриједности непокретности, продајом непокретности и намирењем повјериоца из износа добијеног продајом.

Непокретности као предмет извршења Члан 68.

Предмет извршења може бити, ако није шта друго одређено, само непокретност као цјелина одређена правилима која уређују власништво и друга стварна права и земљишне књиге.

Ако је у погледу неке непокретности успостављено сувласништво (идеални сувласнички дио непокретности), тај дио непокретности може бити самосталан предмет извршења у погледу кога се на одговарајући начин примјењују правила овог закона о извршењу на непокретностима.

Ако је на непокретности или њеном идеалном дијелу основано право плодуживања, оно може бити самостални предмет извршења с тим да дужник може намирити своје потраживање из плодова које то право даје на основу неког правног односа (најамнина, закупнина), у погледу кога се, на одговарајући начин, примјењују правила овог закона о извршењу на правима.

Доказ о власништву Члан 69.

Уз приједлог за извршење на непокретности повјерилац је дужан поднијети извод из земљишне књиге као доказ о томе да је непокретност уписана као власништво дужника.

Ако је непокретност из става 1. овог члана уписана у земљишној књизи на друго лице, а не на дужника, приједлогу се може удовољити само ако повјерилац поднесе исправу која је подобна за упис дужниковог права.

Промјена предмета извршења Члан 70.

Дужник може у року од осам дана од дана доставе рјешења о извршењу предложити да се извршење одреди на другом предмету извршења, с тим да је уз приједлог дужан поднијети доказ о свом праву на другом предмету извршења.

Суд ће приједлог доставити повјериоцу који се о њему може изјаснити у року од осам дана од дана доставе. У том року повјерилац може поставити захтјев за накнаду трошкова започетог поступка извршења на непокретности те затражити давање обезбјеђења за накнаду штете коју би могао трпјети због промјене предмета извршења.

Након изјашњења повјериоца или након протеча рока за изјашњење, Суд ће донијети рјешење о приједлогу.

Суд може да прихвати приједлог ако дужник учини вјероватним:

1. да би извршење на непокретности на којој је оно предложено за њега било нарочито неповољно;
2. да из оправданих разлога није сам могао уновчити предмет који предлаже као нови предмет

- извршења и добијеним средствима намирити повјериоца, те
3. да би се потраживање повјериоца могло у цијелости намирити из другог предложеног предмета извршења.

Суд неће прихватити приједлог за промјену предмета извршења ако оцијени да би се због тога извршење знатније одужило или отежало, односно ако би повјерилац због тога могао трпјети знатнију штету.

Ако је повјерилац на непокретности, на којој је затражио извршење прије покретања извршног поступка, стекао заложно право ради обезбјеђења свог потраживања, без његовог пристанка се извршење не може одредити на другом предмету извршења.

Ако је дужник као друго средство извршења предложио извршење на плати, пензији, инвалиднини или другом сталном новчаном примању, Суд ће прихватити приједлог уз услов да дужник учини вјероватним да ће потраживање бити намирено у року од једне године од доношења рјешења по његовом приједлогу. И у случају из овог става морају бити испуњени услови из става 4. тачке 1. и става 6. овог члана.

Ако је повјерилац то затражио, Суд ће прихватање приједлога дужника условити давањем обезбјеђења да ће трошкови повјериоца у покренутом поступку извршења на непокретности, који су настали до доношења рјешења о промјени предмета извршења, бити у цијелости намирени одмах по доношењу тог рјешења, те давањем обезбјеђења на накнаду штете коју би повјерилац могао претрпјети због промјене предмета извршења.

О висини обезбјеђења те року у којем оно мора бити дато одлучује Суд у рјешењу о промјени предмета извршења. Ако дужник не да обезбјеђење у року који Суд одреди, сматраће се да је одустао од приједлога за промјену предмета извршења.

У рјешењу о промјени предмета извршења Суд ће одредити извршење на другом предложеном предмету извршења.

Против рјешења којим се одбија приједлог дужника за промјену предмета извршења жалба није допуштена.

Ако је одређено друго средство извршења, забиљежба извршења на непокретности остаје на снази све до намирења потраживања повјериоца.

Забилежба извршења Члан 71.

Чим донесе рјешење о извршењу, Суд ће по службеној дужности одредити да се у земљишној књизи упише забиљежба извршења.

Том забиљежбом повјерилац стиче право да своје потраживање намири из непокретности (право на намирење) и у случају да треће лице касније стекне власништво те непокретности.

Након забиљежбе извршења није допуштен упис промјена власништва заснован на располагању дужника без обзира на то кад је располагање предузето.

Промјена власника непокретности у току извршног поступка не спречава да се тај поступак настави против новог власника као дужника. Све радње предузете прије тога остају на снази и нови власник не може у поступку предузимати оне радње које не би могао предузети пријашњи власник да до промјене власништва није дошло. Против тог рјешења нови власник нема право жалбе.

На приједлог повјериоца, Суд ће донијети рјешење о настављању извршног поступка против новог власника као дужника у том поступку.

Повјерилац, који је предложио извршење, а није раније стекао заложно право, стиче забиљежбом извршења право да се из непокретности намири прије лица које на тој непокретности касније стекне заложно право или право на намирење.

Приступање извршењу Члан 72.

Након уписа забиљежбе извршења не може се за намирење другог потраживања истог или другог повјериоца на тој непокретности спровести посебан извршни поступак.

Повјерилац за чије је потраживање касније одређено извршење на истој непокретности ступа у већ покренути извршни поступак.

Покренутом извршном поступку може се приступити до правоснажности рјешења о досуђењу непокретности купцу.

О приступању поступку Суд ће да обавијести повјериоца у чију је корист раније извршена забиљежба.

Разлози због којих извршење није допуштено у корист појединих од више повјерилаца у чију се корист извршење спроводи на истој непокретности, односно разлози за обуставу извршења у односу на поједине од повјерилаца без утицаја су на спровођење поступка у корист других повјерилаца.

Ако се разлог за одгађање извршења тиче само једног од више повјерилаца, извршење се неће одгодити, већ ће Суд, приликом доношења рјешења о намирењу, одредити одгађање намирења тог повјериоца све док се поступак у односу на њега не настави. Средства намијењена намирењу тог повјериоца, Суд ће чувати до наставка поступка а ако поступак не буде настављен, та средства употребиће се за намирење других повјерилаца, односно предаће се дужнику.

Заложна права Члан 73.

У поступку извршења на непокретности намирују се и заложни повјериоци који нису предложили извршење.

Заложна права укњижена на непокретности престају даном правоснажности рјешења о досуђењу непокретности купцу па макар заложни повјериоци нису потпуно намирени.

Купац непокретности и заложни повјерилац могу се споразумјети најкасније на рочишту за продају да заложно право остане на непокретности и после правоснажности рјешења о досуђењу непокретности, а да купац преузме дужников дуг према том повјериоцу у износу који би му припадао у извршном поступку. У том случају куповна цијена умањује се за износ преузетог дуга.

Купац и заложни повјерилац споразум из става 3. овог члана закључују у облику судског поравнања у извршном поступку.

Службености и стварни терети Члан 74.

Продајом непокретности не престају стварне службености и стварни терети као ни личне службености које су у земљишној књизи уписане прије права ради чијег се намирења извршење спроводи.

Уговори о закупу и најму Члан 75.

Продајом непокретности не престају ни уговори о најму или закупу непокретности, који су закључени прије стицања заложног права или права на намирење ради чијег се остварења извршење тражи. Купац ступа на мјесто најмодавца или закуподавца од тренутка стицања власништва непокретности.

Разгледање непокретности Члан 76.

У закључку о продаји Суд ће одредити вријеме кад лица заинтересована за куповину непокретности могу разгледати непокретности и обезбиједити путем судског извршиоца несметано разгледање непокретности.

Из оправданих разлога Суд ће лицу заинтересованом за куповину непокретности дати, на његов захтјев, одобрење да непокретности разгледа и ван времена из става 1. овог члана, с тим да трошкове ванредног разгледања непокретности сноси то лице.

Ако дужник или друга лица спречавају или ометају разгледање непокретности, Суд ће одредити да се дужник и та лица удаље са непокретности за вријеме разгледања. Рјешење о удаљењу спроводи судски извршилац, по потреби уз помоћ полиције.

Обезбјеђење непокретности **Члан 77.**

Ради спречавања оштећења непокретности, омогућавања њене процјене, разгледања, заштите и сл., Суд може на приједлог повјериоца:

- одредити да се дужник и друга лица привремено или трајно удаље са непокретности;
- повјерити је на чување повјериоцу или трећем лицу;
- одредити друге мјере потребне ради њене заштите, односно омогућавања несметаног спровођења извршења.

Средства потребна ради спровођења мјера из става 1. овог члана дужан је унапријед да плати повјерилац.

(2.) Изузимање од извршења **Непокретности које не могу да буду предмет извршења** **Члан 78.**

Не могу да буду предмет извршења пољопривредно земљиште и привредни објекти пољопривредника у обиму потребном за његово издржавање и издржавање чланова његове уже породице, те других лица, која је по закону дужан издржавати.

(3.) Одређивање вриједности непокретности **Начин утврђивања вриједности** **Члан 79.**

О начину утврђивања вриједности непокретности Суд ће да одлучи закључком, одмах након што се донесе рјешење о извршењу, а ако је то потребно, Суд ће прије доношења закључка да одржи рочиште са странкама.

Утврђивању вриједности непокретности приступиће се након што рјешење о извршењу постане правоснажно, а и прије тога, ако повјерилац то предложи, унапријед плати за то потребна средства и изјави да ће сносити трошкове утврђивања вриједности и ако извршење буде обустављено.

Вриједност непокретности утврђује се на основу процјене вјештака и других чињеница у висини њене тржишне цијене на дан процјене, при чему се води рачуна и о томе колико она мање вриједи због тога што на њој остају одређена права и последице продаје.

Умјесто процјене из става 3. овог члана Суд може утврђивање вриједности непокретности затражити од надлежног органа порезне управе.

Суд ће на приједлог странке, који мора бити поднесен најкасније осам дана прије рочишта за продају, на рочишту за продају закључком поновно утврдити вриједност непокретности ако странка учини вјероватним да се та вриједност измијенила за више од једне трећине од дана претходног утврђивања вриједности до дана подношења приједлога.

Ако су у судском или вансудском споразуму на основу кога је стечено заложно право на непокретности ради обезбјеђења потраживања, чије се намирење тражи, странке утврдиле вриједност непокретности, она се неће посебно утврђивати, већ ће се узети у споразуму утврђена вриједност.

У случају из става 6. овог члана Суд може, на приједлог дужника, одредити да се вриједност непокретности изнова утврди ако дужник учини вјероватним да је након закључења споразума вриједност непокретности порасла за више од једне трећине. Средства за покриће трошкова поновног утврђивања вриједности непокретности дужник мора унапријед платити у року од осам дана од дана доставе одлуке Суда којом се прихвата његов приједлог, у противном, сматраће се да је одустао од приједлога.

Одредба става 6. овог члана неће се примијенити ако има заложних повјерилаца, лица која имају право на намирење или личних службености уписаних у земљишну књигу, које престају продајом непокретности који се у извршењу на непокретности намирују прије повјериоца који је затражио извршење, осим ако се они тако не споразумију.

Приговор недостатка покрића **Члан 80.**

Свако лице које има право да се намири из продајне цијене непокретности, а које по реду првенства долази испред повјериоца, може предложити у року од осам дана од дана доставе закључка о продаји да се извршење обустави ако утврђена вриједност непокретности не покрива ни дјелимично износ потраживања повјериоца.

Суд ће, према околностима случаја, оцијенити је ли продаја сврсисходна с обзиром на вјероватну висину износа дјелимичног намирења повјериоца који је предложио извршење.

У случају из става 1. овог члана трошкове поступка сноси повјерилац који је покренуо извршење.

(4.) Продаја непокретности Закључак о продаји Члан 81.

Након спровођења поступка за утврђивање вриједности непокретности, Суд доноси закључак о продаји непокретности којим се утврђује вриједност непокретности и одређују начин и услови продаје, те вријеме и мјесто продаје, ако се продаја обавља надметањем.

У закључку о продаји посебно ће се истаћи могућност да се вриједност непокретности коначно утврди на рочишту за продају.

Закључак о продаји објављује се на судској огласној табли и на други уобичајени начин, а може се објавити, на приједлог странке, и у средствима јавног информисања ако странка унапријед уплати за то потребна средства.

Од објављивања закључка о продаји на судској огласној табли до дана продаје мора протећи најмање тридесет дана.

Закључак о продаји доставља се странкама, заложним повјериоцима, учесницима у поступку, лицима која имају уписано право прече куповине и надлежном органу порезне управе.

Право прече куповине Члан 82.

Лице које има законско или уговорно право прече куповине, уписано у земљишној књизи, има предност пред најповољнијим понуђачем ако одмах по закључењу надметања изјави да непокретност купује уз исте услове.

Ако је непокретност продата непосредном погодбом, Суд ће да позове носиоца укњиженог права прече куповине да се у одређеном року у записник код Суда изјасни хоће ли се тим правом користити.

Начин продаје Члан 83.

Продаја непокретности врши се усменим јавним надметањем.

Рочиште за продају непокретности одржава се у судској згради, пред судијом појединцем, ако Суд није другачије одредио.

Странке, заложни повјериоци и носиоци личних службености и стварних терета, које престају продајом непокретности, могу се споразумјети да се продаја непокретности обави у одређеном року непосредном погодбом преко лица овлаштеног за промет непокретности, судског извршиоца или на други начин.

Уговор о продаји непосредном погодбом закључује се у писменом облику.

Уговор у име и за рачун дужника закључује лице коме је повјерена продаја на основу закључка којим га Суд овлашћује на закључење тог уговора. Потписи лица која закључују уговор морају бити овјерени у Суду.

Уговор из става 5. овог члана има дјелство од дана правоснажности рјешења о досуђењу.

Услови продаје Члан 84.

Услови продаје, уз остале податке, садрже:

1. ближи опис непокретности са припадцима;
2. назнаку права која не престају продајом;
3. назнаку је ли непокретност слободна од лица и ствари, односно станује ли дужник са члановима своје породице на непокретности или је она дата у најам или закуп;
4. вриједност непокретности утврђену закључком о продаји;
5. цијену по којој се непокретност може продати и ко је дужан платити порезе и таксе у вези са продајом;
6. рок у којем је купац дужан положити цијену;
7. начин продаје;
8. износ обезбјеђења, рок у коме мора бити дато, код кога и како мора бити дато;
9. посебне услове које купац мора испуњавати да би могао стећи непокретност.

Рок у коме је купац дужан да положи куповну цијену не може да буде дужи од шест мјесеци од дана продаје, без обзира на то исплаћује ли се цијена одједном или у ратама.

Давање обезбјеђења Члан 85.

У јавном надметању као купци могу учествовати само лица која су претходно дала обезбјеђење.

При продаји непосредном погодбом купац даје обезбјеђење у судски депозит.

Од полагања обезбјеђења ослобођени су повјерилац, на чији је приједлог одређено извршење, и носиоци права уписаних у земљишној књизи, која престају продајом непокретности, ако њихова потраживања достижу износ обезбјеђења и ако би се, с обзиром на њихов ред првенства и утврђену вриједност непокретности, тај износ могао намирити из куповне цијене.

Понуђачима чија понуда није прихваћена вратиће се обезбјеђење, одмах након закључења јавног надметања.

Један понуђач Члан 86.

Рочиште за продају непокретности одржаће се и кад на њему учествује само један понуђач.

Суд може, на приједлог странке или других лица, одредити, према околностима случаја, да се рочиште за продају одгоди ако учествује само један понуђач.

Ко не може да буде купац Члан 87.

Купац не може да буде дужник, судија појединац или друго лице које службено учествује у поступку продаје, као ни лице које по закону не може стећи непокретност, која је предмет извршења.

Продајна цијена Члан 88.

На првом рочишту за надметање не може се непокретност продати испод четири петине утврђене вриједности.

Ако се непокретност не прода на првом рочишту, Суд ће заказати друго рочиште на коме се непокретност може продати испод утврђене вриједности, али не испод половине те вриједности.

Од првог до другог рочишта мора протећи најмање тридесет дана.

Странке и лица која се намирују у поступку могу се споразумјети изјавом датом на записник код Суда да се непокретност може продати надметањем и за цијену нижу од оне из ст. 1. и 2. овог члана.

Ако су се странке прије покретања извршног поступка у споразуму, закљученом пред Судом, сагласиле да се непокретност ради наплате потраживања повјериоца може продати и за цијену нижу од оне из ст. 1. и 2. овог

члана, непокретност се већ на првом рочишту за продају може продати по тој цијени ако у поступку не учествују друга лица која се у њему намирају, а своје су право уписали у земљишну књигу прије него што је у ту књигу уписано право повјериоца, коме је обезбјеђена наплата његовог потраживања. Најнижа цијена, по којој се непокретност може продати у том случају, не може бити испод једне трећине утврђене вриједности.

Одредбе ст. 1. до 5. овог члана примјењују се и у случају продаје непокретности непосредном погодбом.

Рочиште за надметање и досуђење

Члан 89.

Пошто утврди да је удовољено условима за одржавање рочишта за надметање, Суд објављује да се приступа надметању.

Надметање се закључује по протеку десет минута непосредно послје стављања најповољније понуде.

По закључењу надметања, судија појединац утврђује који је понуђач понудио највећу цијену и да је испунио услове да му се досуди непокретност.

О досуђењу непокретности Суд доноси писмено рјешење (рјешење о досуђењу), које се објављује на судској табли.

Сматраће се да је рјешење из става 4. овог члана достављено свим лицима којима се доставља закључак о продаји те свим учесницима у надметању истеком трећег дана од дана његовог истицања на огласној табли. Та лица имају право тражити да им се у судској писарници непосредно преда примјерак рјешења.

О рочишту за продају води се записник.

Досуђење у случају продаје непосредном погодбом

Члан 90.

У случају продаје непосредном погодбом, Суд ће донијети рјешење о досуђењу непокретности продате непосредном погодбом, пошто утврди да је удовољено условима за правоваљаност продаје.

Рјешење о досуђењу објављује се на судској табли и доставља свим лицима којима се доставља закључак о продаји те непокретности купцу.

Полагање цијене

Члан 91.

Купац је дужан да положи у Суд цијену у року одређеном у закључку о продаји, у противном, Суд ће рјешењем продају огласити неважећом и одредити нову продају.

Из положеног обезбјеђења измириће се трошкови нове продаје и надокнадити разлика између цијене постигнуте на ранијој и новој продаји.

Предаја непокретности купцу

Члан 92.

У рјешењу о досуђењу Суд ће одредити да се непокретност преда купцу након што положи цијену и након што то рјешење постане правоснажно.

Након радњи, из става 1. овог члана, Суд ће закључком одредити да се у земљишну књигу упише у корист купца право власништва, као и то да се бришу она права за која је рјешењем о досуђењу одређено да ће се брисати из земљишне књиге.

Заштита права купца

Члан 93.

Укидање или преиначење рјешења о извршењу послје правоснажности рјешења о досуђењу непокретности не утиче на право власништва купца стечено по одредбама члана 92. овог закона.

Обустава извршења Члан 94.

Ако се непокретност није могла продати ни на другом рочишту, Суд ће одредити нову продају само на приједлог повјериоца, који он не може ставити прије истека три мјесеца од дана другог рочишта нити по истеку једне године од тог дана.

Суд ће обуставити извршење ако повјерилац не стави приједлог у року одређеном у ставу 1. овог члана или ако се непокретност није могла на првом рочишту у настављеном поступку продати ни за половину утврђене вриједности.

У случају продаје непосредном погодбом, Суд ће обуставити извршење ако се непокретност није могла продати у року одређеном споразумом странака и лица која се намирују у поступку.

Обустава извршења не спречава покретање новог извршног поступка ради наплате истог потраживања на истој непокретности.

(5.) Намирење повјерилаца Приступање намирењу и лица која се намирују Члан 95.

Суд приступа намирењу повјерилаца по правоснажности рјешења о досуђењу непокретности купцу и након што купац положи цијену.

Из продајне цијене намирују се повјериоци на чији је приједлог одређено извршење, заложни повјериоци и кад нису пријавили своја потраживања, лица која имају право на накнаду за личне службености и друга права која престају продајом, органи управе по основу пореза и других такси, те лица која имају потраживања наведена у члану 96. став 1. тачка 3. овог закона.

Првенствено намирење Члан 96.

Из износа добијеног продајом намирују се првенствено, и то овим редом:

1. трошкови извршног поступка;
2. порези и друге таксе доспјеле за посљедњу годину које терете продату непокретност;
3. потраживања на основу законског издржавања, потраживање на основу накнаде штете настале због нарушавања или смањења, односно губитка радне способности, потраживања накнаде штете за изгубљено издржавање због смрти даваоца издржавања, потраживања запосленика те потраживања доприноса за здравствено и пензионо осигурање, доспјела за посљедњу годину дана.

Потраживања из става 1. тач. 2. и 3. овог члана намирују се ако су пријављена најкасније на рочишту за диобу и ако се доказују извршном исправом.

Вријеме одређено у ставу 1. тач. 2. и 3. овог члана рачуна се до дана доношења рјешења о досуђењу непокретности.

Намирење осталих потраживања Члан 97.

Након намирења потраживања из члана 96. овог закона, намирују се потраживања обезбијеђена заложним правом, потраживања повјериоца на чији је приједлог одређено извршење и накнада за личне службености и друга права која престају продајом.

Повјериоци из става 1. овог члана намирују се по реду стицања заложног права и права на намирење повјерилаца који су предложили извршење, односно по реду уписа у земљишну књигу личних службености.

Трошкови и камате за посљедње три године до доношења рјешења о досуђењу непокретности купцу, одређени извршном исправом, намирују се по истом реду као и главно потраживање.

Висина накнаде за личне службености и друга права која престају продајом Члан 98.

Ако се о висини накнаде за личне службености или друга права која престају продајом не постигне споразум између носиоца тих права и повјерилаца који по реду за намирење долазе послије њих, висину накнаде одређује Суд, узимајући у обзир нарочито вријеме за које би та права још трајала, њихову вриједност и године живота носиоца тих права.

Купац и носилац права личне службености могу се споразумјети да купац преузме службеност, а да се износ накнаде, утврђен према ставу 1. овог члана, одбије од цијене.

Сразмјерно намирење Члан 99.

Више потраживања која имају исти ред намирења намирују се сразмјерно својој висини, ако износ добијен продајом није довољан за потпуно намирење.

Оспоравање потраживања Члан 100.

Лице које се намирује из продајне цијене може, ако то утиче на његово намирење, најкасније на рочишту за диобу, другом таквом лицу оспорити постојање потраживања, његову висину и ред намирења.

Упућивање на парницу Члан 101.

Суд ће лице које је оспорило потраживање упутити да, у одређеном року, покрене парницу ако одлука зависи од спорних чињеница, осим ако своје оспоравање не доказује правоснажном пресудом, јавном или приватном исправом, која има значење јавне исправе. У том случају Суд ће о оспоравању одлучити у извршном поступку, па чак и у случају кад нису спорне чињенице од којих зависи доношење одлуке.

Ако прихвати оспоравање, Суд ће на парницу упутити лице чије је потраживање оспорено.

Ако лице које је оспорило потраживање учини вјероватним постојање разлога за оспоравање, Суд ће доношење рјешења о намирењу лица чије је потраживање оспорено одгодити до завршетка парнице. Изузетно, Суд може доношење рјешења о намирењу и намирење тог лица условити давањем обезбјеђења.

Износ који се односи на оспорено потраживање положиће се у судски депозит.

Ако лице, које је упућено на парницу у року који му је за то одређен, не докаже да је парницу покренуло, сматраће се да потраживање није оспорено, односно да је одустало од захтјева да његово потраживање буде намирено у извршном поступку.

Пресуда донесена у парници о оспореном потраживању дјелује против дужника и свих повјерилаца.

Одредбом става 3. овог члана не дира се у право лица које је упућено на парницу да, и послије завршетка извршног поступка, покрене парницу против лица чије је потраживање оспорило.

На приједлог лица чије је потраживање оспорено, Суд може одгађање доношења рјешења о намирењу и намирење потраживања тог лица условити давањем примјереног обезбјеђења за штету коју би то лице могло претрпјети због одгађања намирења. Ако лице које је оспорило потраживање не да примјерено обезбјеђење у року који му је одређен, сматраће се да потраживање није оспорено.

Лице, чије је потраживање било оспорено, има право на накнаду штете коју је претрпјело због неоснованог оспоравања потраживања, ако је оно било учињено једино ради тога да му се штети или му смета у извршавању и остварењу његових права.

(6.) Посебне одредбе о начину намирења неких потраживања Недоспјело потраживање Члан 102.

Потраживање заложног повјериоца које није доспјело до дана доношења рјешења о намирењу а за које нису уговорене камате, исплатиће се након одбијања износа који одговара законским каматама, од дана доношења рјешења о намирењу до дана доспјелости тог потраживања.

Недоспјела потраживања, за која су уговорене камате, исплатиће се заједно са износом уговорених камата обрачунатих до дана доношења рјешења о намирењу.

Недоспјело потраживање повремених примања Члан 103.

Потраживања повремених примања по основу законског издржавања, по основу накнаде штете настале због нарушавања здравља или смањења, односно губитка радне способности и по основу накнаде штете за изгубљено издржавање због смрти даваоца издржавања, која су осигурана залогом, а доспијевају након дана доношења рјешења о намирењу, намирују се на изричит захтјев повјериоца, а обрачунавају се на начин на који се обрачунава накнада за личну службеност.

Потраживање уз услов Члан 104.

Износ условног потраживања, које је обезбијеђено заложним правом, издвојиће се и ставити у судски депозит и исплатити кад се одложни услов испуни или кад буде сигурно да се раскидни услов неће испунити.

Ако се одложни услов не испуни или се испуни раскидни услов, издвојени износ цијене служи за намирење повјерилаца чија потраживања нису потпуно или нису уопште намирена, а ако таквих повјерилаца нема или цијели износ није исцрпљен њиховим намирењем, тај износ, односно остатак предаће се дужнику.

Предбиљежба заложног права и забиљежба спора Члан 105.

Ако је у земљишну књигу уписана предбиљежба заложног права, а лице у чију је корист предбиљежба уписана докаже да је у току поступак за њено оправдање, односно да још није протекао рок за покретање тог поступка, потраживање на које се предбиљежба односи намирује се на начин на који се намирује потраживање уз одложни услов.

Потраживање, за које је у земљишној књизи уписана забиљежба спора ради брисања заложног права или забиљежба о другом спору, намирује се на начин на који се намирује потраживање уз раскидни услов.

Заједничке хипотеке Члан 106.

Потраживање обезбијеђено заједничком хипотеком, чији је повјерилац захтијевао намирење из неке од тако оптерећених непокретности, намириће се по одредбама овог закона, ако земљишнокњижно право не одређује шта друго у погледу заједничких хипотека.

(7.) Рочиште за диобу, рјешење о намирењу и брисање права и терета Рочиште за диобу Члан 107.

Након правоснажности рјешења о досуђењу непокретности купцу, Суд одређује рочиште за диобу износа постигнутог продајом, на које се позивају, поред странака и лица, која, према стању списка и према подацима из земљишне књиге, полажу право да се намире из тог износа.

У позиву ће се та лица упозорити на то да ће се потраживање повјериоца који не дође на рочиште узети према стању које произилази из земљишне књиге и списка, те да, најкасније на рочишту за диобу, могу другом оспорити потраживање, његову висину и ред намирења.

На рочишту се расправља о намирењу повјерилаца и других лица која постављају захтјев за намирење.

Рјешење о намирењу Члан 108.

О намирењу повјерилаца и других лица, којима припада право на намирење, Суд одлучује рјешењем након одржаног рочишта, узимајући у обзир податке из списка и земљишне књиге, те стања утврђеног на рочишту.

При доношењу рјешења из става 1. овог члана узимаће се у обзир само она потраживања по којима је рјешење о извршењу постало правоснажно најкасније на дан рочишта за диобу.

Ако има потраживања на коме рјешење о извршењу није постало правоснажно најкасније на дан рочишта за диобу, та потраживања намириће се након правоснажности рјешења о извршењу из преосталог износа цијене ако је има, а остатак ће се вратити дужнику.

Жалба против рјешења о намирењу одгађа извршење рјешења, ако би рјешење којим се прихваћа жалба могло утицати на намирење.

Брисање права и терета Члан 109.

Након правоснажности рјешења о досуђењу, Суд ће рјешењем одредити да се у земљишној књизи бришу уписана права и терети, осим оних који остају на непокретности и последице предаје непокретности купцу или које је купац преузео.

Купац може тужбом да тражи брисање заложних права, чије је брисање Суд пропустио да одреди у смислу одредбе става 1. овог члана.

(8.) Правни положај дужника и трећих лица након продаје непокретности Губитак права на посјед непокретности Члан 110.

Продајом непокретности дужник губи право посједа непокретности и дужан ју је предати купцу одмах након доставе рјешења о предаји непокретности купцу, ако законом или споразумом са купцем није другачије одређено.

Исељење дужника Члан 111.

Повјерилац може већ у приједлогу за извршење продајом непокретности, а и касније све до предаје непокретности купцу, затражити и њено испражњење те предају купцу на основу закључка о предаји непокретности купцу.

У том случају Суд ће у рјешењу о извршењу одредити испражњење непокретности и њену предају купцу након правоснажности рјешења о предаји непокретности купцу.

Након што донесе закључак о предаји непокретности купцу, Суд ће, на приједлог купца, приступити извршењу ради испражњења и предаје непокретности купцу, при чему купац стиче положај повјериоца.

Извршење из става 3. овог члана спроводи се по правилима овог закона о извршењу испражњењем и предајом непокретности.

Дужник и чланови његовог породичног домаћинства, који се исељавају, имају право на нужни смјештај само ако је то одређено посебним прописом.

Обезбјеђење нужног смјештаја из става 1. овог члана не спречава спровођење извршења.

Исељење других лица Члан 112.

Након што донесе рјешење о предаји непокретности купцу, Суд ће, на приједлог купца, наредити другим лицима, која не располажу ваљаним писаним правним основом за кориштење непокретности, да је без одгађања предају купцу и у истом рјешењу одредити против тих лица извршење испражњењем и предајом непокретности.

Жалба на рјешење о спровођењу извршењу из става 1. овог закона не одгађа извршење.

У поступку из става 1. овог члана купац има положај повјериоца.

Примјена одредби овог поглавља на подручју гдје не постоје земљишне књиге Члан 113.

Ако се не може из било којег разлога прибавити доказ о власништву, повјерилац је, умјесто доказа о

власништву из члана 69. овог закона, дужан у приједлогу за извршење назначити мјесто на коме се непокретност налази, њен назив, границе и површину.

У том случају Суд ће обавити пљенидбени попис непокретности за коју је предложено извршење и на рочиште за пљенидбени попис позвати повјериоца, дужника и лица са чијим непокретностима граничи та непокретност.

Записник о попису има значај забиљежбе извршења и објављује се на судској табли.

О обављеном пљенидбеном попису Суд ће објавити оглас у којем ће навести број предмета, податке о странкама и о непокретности на којој се извршење спроводи, те обавјештење о томе гдје је и кад одржано рочиште на коме је непокретност пописана и кад је записник о пљенидбеном попису истакнут на судској табли. Тим огласом Суд ће позвати сва заинтересована лица да писмено или усмено обавијесте Суд о разлозима због којих се извршење не може спровести на тој непокретности.

Одредбе овог члана примјењиваће се и кад се непокретност у катастру води на име дужника ако земљишни власник, односно његови наследници изјавом овјереном од надлежног органа потврде да је дужник власник непокретности која је предмет извршења.

Х - ИЗВРШЕЊЕ НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА

(1.) Опште одредбе Надлежност Члан 114.

За одлучивање о приједлогу за извршење на покретним стварима и за спровођење тог извршења надлежан је судија појединац Управног одјељења Суда.

Изузимање од извршења Члан 115.

Предмети извршења не могу да буду:

1. одјећа, обућа, рубље и други предмети личне употребе, постељне ствари, посуђе, намјештај, штетњак, фрижидер, машина за прање рубља и друге ствари које служе за задовољење потреба домаћинства ако су нужни дужнику и члановима његовог домаћинства с обзиром на уобичајене услове живота своје друштвене околине;
2. храна и огрев за потребе дужника и чланова његовог домаћинства за шест мјесеци;
3. радна и расплодна стока, пољопривредне машине и друга оруђа за рад који су дужнику пољопривреднику нужни за одржавање пољопривредног газдинства у мјери у којој је то нужно за његово издржавање и чланова његовог породичног домаћинства, те сјеме за употребу на том газдинству и храна за стоку за четири мјесеца;
4. алат, машине и други предмети који су дужнику занатлији или трговцу нужни за обављање његове регистроване дјелатности, те сировине и погонско гориво за четири мјесеца;
5. предмети који су нужни дужнику који самостално у виду занимања обавља регистровану адвокатску, лекарску, научну, умјетничку или другу професионалну дјелатност;
6. готов новац дужника по основу потраживања која су изузета од извршења, те готов новац дужника који има стална мјесечна примања до мјесечног износа који је по закону изузет од извршења, сразмјерно времену до идућег примања;
7. одликовања, медаље, ратне споменице и друга одликовања и признања, вјенчани прстен, лична писма, рукописи и други лични списи дужника, породичне фотографије, личне и породичне исправе и породични портрети;
8. помагала која су инвалиду или другом лицу са тјелесним недостацима дата на основу прописа или која је сам набавио, а нужна су за обављање животних функција;
9. и друге покретне ствари ако су одређене законом.

Поштанска пошиљка или поштанска новчана дознака упућена дужнику не може да буде предмет извршења прије уручења.

Извршне радње Члан 116.

Извршење на покретним стварима спроводи се њиховом пљенидбом, процјеном и продајом, те намирењем повјерилаца из износа добијеног продајом.

Приједлогом за извршење може се захтијевати да се спроведе само пљенидба и процјена, али у том случају повјерилац је дужан у року од три мјесеца од дана пљенидбеног пописа, односно процјене поднијети приједлог за продају ствари, у противном, извршење ће се обуставити.

(2.) Пљенидба и процјена покретних ствари Обавјештење о пљенидби Члан 117.

Судски извршилац, прије него што приступи пљенидби, предаће дужнику рјешење о извршењу и позвати га да плати износ за који је одређено извршење са каматама и трошковима.

О времену и мјесту пљенидбе обавијестиће се повјерилац ако је то тражио, а о обављеној пљенидби обавијестиће се и странка која јој није била присутна.

Неприсуство повјериоца не спречава спровођење пљенидбе.

Предмет пљенидбе Члан 118.

Пљенидба се обавља састављањем пљенидбеног пописа.

Пописати се могу покретне ствари које се налазе у посједу дужника те његове покретне ствари које се налазе у посједу повјериоца.

Дужникове покретне ствари које се налазе у посједу трећег лица могу се пописати само ако оно на то пристане, а ако не пристане, Суд ће на повјериоца, на његов приједлог, пренијети дужничково право на предају ствари.

Сматра се да дужнику припадају покретне ствари које има на себи, односно које се налазе на или у његовој непокретности, у стану у којем станује, односно у пословној просторији коју је закупио.

Сматра се да су брачни другови сувласници у једнаким дијеловима свих покретних ствари које се затекну у њиховој кући, стану, пословној просторији или другој непокретности.

Обим пљенидбеног пописа Члан 119.

Пописаће се онолико покретних ствари колико је потребно за намирење повјериоачевог потраживања и трошкова извршења.

Првенствено се пописују покретне ствари у погледу којих нема примједби о постојању права које би спречавало извршење и покретне ствари које се најлакше могу уновчити, узимајући у обзир и изјаве присутних странака и трећих лица.

Суд може, на приједлог дужника, накнадно одредити извршење на другом предмету, а не на оном који је на приједлог повјериоца пописан, ако постоји знатна несразмјера између вриједности тог предмета и износа потраживања, у ком случају се примјењују одредбе члана 70. овог закона.

Чување пописаних покретних ствари Члан 120.

Пописане покретне ствари судски извршилац оставиће на чување дужнику, ако Суд, на приједлог повјериоца, није одредио да се оне предају на чување повјериоцу или трећем лицу.

На пописаним стварима које су остављене дужнику на чување видљиво ће се назначити да су заплијењене.

Опасност од уништења или оштећења покретних ствари датих на чување повјериоцу или трећем лицу сноси повјерилац, осим ако је уништење или оштећење последица више силе.

Готов новац, хартије од вриједности и драгоцености предаће се у судски депозит, као и друге ствари веће вриједности, ако су прикладне за такав начин чувања.

Забрана располагања пописаним покретним стварима
Члан 121.

Дужнику је забрањено да располаже заплијењеним стварима.

У рјешење о извршењу уноси се та забрана, као и упозорење дужнику на кривичноправне посљедице поступања противно забрани.

Стицање заложног права
Члан 122.

Повјерилац стиче пљенидбеним пописом заложно право на пописаним покретним стварима.

Ако је попис обављен у корист више повјерилаца, ред првенства заложног права стеченог пописом или забиљешком у записнику о пљенидбеном попису одређује се према дану кад је попис обављен, односно према дану кад је састављена забиљешка.

Ако се ствари пописују истовремено у корист више повјерилаца, ред првенства одређује се према дану кад је приједлог за извршење примљен у Суду, а ако су приједлози за извршење примљени истог дана, њихова заложна права имају исти ред првенства.

Ако је приједлог за извршење упућен поштом препорученом пошиљком, дан предаје пошти сматра се као дан пријема у Суду.

Безуспјешан покушај пљенидбе
Члан 123.

Ако се при пљенидби не нађу покретне ствари, које могу бити предмет извршења, Суд ће о томе обавијестити повјериоца који није био присутан пљенидби.

Повјерилац може, у року од три мјесеца од дана пријема тог обавјештења, односно од дана покушане пљенидбе којој није био присутан, предложити да се пљенидба поновно спроведе, у противном, Суд ће обуставити извршење.

Процјена
Члан 124.

Истовремено са пљенидбеним пописом, обавиће се и процјена покретних ствари, коју врши судски извршилац, ако Суд није одредио да је обави судски вјештак.

Странка може да предложи да процјену изврши вјештак, иако то Суд није одредио, те ако Суд прихвати тај приједлог, трошкове вјештачења дужан је унапријед да плати предлагач, у року који Суд одреди, а ако не буду плаћени у року, сматраће се да је предлагач одустао од свог приједлога.

О приједлогу из става 3. овог члана Суд одлучује закључком.

Странка може, у року од осам дана од обављене процјене, предложити Суду утврђивање ниже, односно више вриједности заплијењених покретних ствари од процијењене или одређивање нове процјене о чему Суд одлучује закључком.

Записник о пљенидбеном попису и процјени
Члан 125.

О пљенидбеном попису и процјени саставља се записник, у којем се, уз остало, појединачно назначују заплијењене покретне ствари са њиховом процијењеном вриједношћу и уносе изјаве странака и учесника у поступку, као и изјаве трећих лица о постојању права која спречавају извршење.

Забилјешка умјесто пљенидбеног пописа
Члан 126.

Ако се након пљенидбеног пописа одреди извршење на заплијењеним покретним стварима, ради наплате другог потраживања истог повјериоца, неће се обавити поновни попис и процјена тих ствари, него ће се у

наставку записника само забиљежити подаци из каснијег рјешења о извршењу.

(3.) Продаја покретних ствари Вријеме продаје Члан 127.

Продаја заплијењених ствари може се спровести тек по правоснажности рјешења о извршењу, осим ако дужник не пристане да се продаја обави прије тога или ако су у питању покретне ствари које су подложне брзом кварењу, или ако постоји опасност од знатног пада њихове цијене, или ако повјерилац да обезбјеђење за штету коју би био дужан надокнадити дужнику у случају да рјешење о извршењу не постане правоснажно.

О продаји прије правоснажности рјешења о извршењу Суд одлучује закључком.

Између дана пленидбеног пописа и дана продаје мора протећи најмање петнаест дана, с тим да се продаја може спровести и прије протекла тог рока из разлога наведених у ставу 1. овог члана.

Начин продаје Члан 128.

Покретне ствари продају се усменим јавним надметањем или непосредном погодбом, о чему одлучује закључком Суд, пазећи на то да се постигне најповољније уновчење ствари.

Јавно надметање спроводи судски извршилац.

Продаја непосредном погодбом обавља се између купца, с једне стране, и судског извршиоца или лица које обавља комисионе послове, с друге стране. Судски извршилац покретне ствари продаје, у име и за рачун дужника, а лице које обавља комисионе послове у своје име, а за рачун дужника.

Продаја надметањем одредиће се ако су у питању покретне ствари веће вриједности, а може се очекивати да ће се продати по већој цијени од процијењене вриједности.

Продаја покретних ствари објавиће се благовремено на огласној табли Суда, или на други уобичајени начин, а повјерилац и дужник обавијестиће се о мјесту, дану и часу продаје.

Продајна цијена Члан 129.

На првом надметању, односно у року који је Суд одредио за продају непосредном погодбом, покретне ствари не могу се продати испод двије трећине процијењене вриједности.

Ако се на првом надметању не постигне цијена из става 1. овог члана, Суд ће, на приједлог странке, одредити ново надметање на коме се покретне ствари могу продати испод те цијене, али не испод једне трећине процијењене вриједности.

Одредбе става 2. овог члана примјењују се и кад се заплијењене покретне ствари нису могле продати непосредном погодбом, у висини процијењене вриједности, у року који је одредио Суд.

Приједлог за друго надметање или за продају непосредном погодбом странка може поднијети у року од петнаест дана од дана првог надметања, односно од дана истека рока, који је Суд одредио за продају непосредном погодбом.

Суд ће обуставити поступак ако ниједна од странака не предложи у прописаном року друго надметање, односно поновну продају непосредном погодбом, или ако се ствари не успију продати ни на другом надметању, односно непосредном погодбом у поновном року, који Суд одреди.

Обавезе и права купца Члан 130.

Купац је дужан да положи куповну цијену и узме покретне ствари, одмах по закључењу надметања, односно продаје непосредном погодбом.

Ако купац одмах не положи куповну цијену, сматраће се да надметање није успјело и дужан је странкама да надокнади штету коју су оне претрпјеле његовим одустајањем, о чему Суд, на захтјев странака, одлучује у извршном поступку.

Судски извршилац предаће покретне ствари купцу иако није положио куповну цијену, ако на то пристане повјерилац у границама износа који би му припао из постигнуте цијене.

Ако купац не положи куповну цијену у року који му је одређен, повјерилац може да затражи од Суда да у истом поступку наложи купцу да му плати цијену те да након правоснажности и извршности тог рјешења против њега предложи извршење.

Купац у сваком случају постаје власник купљених покретних ствари, њиховим преузимањем, с тим да му не припадају по основу одговорности због недостатака ствари.

(4.) Намирење повјерилаца Намирење једног повјериоца Члан 131.

Ако се из продајне цијене намирује само један повјерилац, Суд ће, без одржавања рочишта, рјешењем одредити да се из износа добијеног продајом ствари и одузетог новца намире редом: трошкови поступка, трошкови одређени у извршној исправи, камате до дана уновчења покретне ствари и главно потраживање.

Вишак продајне цијене, који остане по намирењу, предаће се дужнику, ако за то нема сметњи.

Намирење више повјерилаца Члан 132.

Ако се у извршном поступку намирује више повјерилаца, односно лица чија права престају продајом покретне ствари, она се намирују оним редом којим су стекла заложно право, ако законом за одређена потраживања није прописано првенствено право намирења.

Повјериоци истог реда, који се из продајне цијене не могу потпуно намирити, намирују се сразмјерно износима својих потраживања.

Трошкови извршног поступка, трошкови одређени извршном исправом и камате имају исти ред намирења као и главно потраживање.

При доношењу рјешења о намирењу Суд ће узети у обзир само она потраживања за која је рјешење о извршењу постало правоснажно до дана продаје пописаних ствари.

XI - ИЗВРШЕЊЕ НА НОВЧАНОМ ПОТРАЖИВАЊУ ДУЖНИКА

(1.) Опште одредбе Надлежност Члан 133.

За одлучивање о приједлогу за извршење на новчаном потраживању дужника и за спровођење тог извршења надлежан је судија појединац Управног одјељења Суда.

Изузимање од извршења Члан 134.

Од извршења на новчаном потраживању дужника изузета су:

1. примања по основу законског изражавања, накнаде штете настале због нарушавања здравља или смањења, односно губитка радне способности и накнаде штете за изгубљено издржавање због смрти даваоца издржавања;
2. примања по основу накнаде због тјелесног оштећења по прописима о инвалидском осигурању;
3. примања по основу социјалне помоћи;
4. примања по основу привремене незапослености;
5. примања по основу додатка на дјецу;
6. примања по основу стипендије и помоћи ученицима и студентима;
7. примања војника и студената војних школа;

8. накнада за рад осуђених лица, осим за потраживања по основу законског издржавања, те за потраживања накнаде штете проузроковане кривичним дјелом осуђених лица;
9. примања по основу одликовања и признања.

Ограничење извршења Члан 135.

Извршење на плати, накнади умјесто плате, накнади за скраћено радно вријеме и накнади због умањења плате и пензији, ради наплате потраживања по основу законског издржавања, накнаде штете настале због нарушавања здравља или смањења, односно губитка радне способности и накнаде штете за изгубљено издржавање због смрти даваоца издржавања може се спровести до износа од једне половине, а ради наплате по другом основу до износа од једне трећине плате, накнаде умјесто плате или пензије.

Ограничење извршења на новчаним потраживањима дужника из става 1. овог члана примјењује се само ако потраживања не прелазе 1.000 КМ мјесечно. Ако су потраживања већа од 1.000 КМ мјесечно, ограничења се примјењују од износа потраживања од 1.000 КМ мјесечно, а на преосталом дијелу потраживања може се спровести извршење без ограничења.

Ако дужник прима загарантовану плату у складу са колективним уговором или законом, извршење ради наплате потраживања из става 1. овог члана може се спровести до износа од једне трећине, односно до износа од једне четвртине такве плате.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примјењују се и на плате војних лица те на примања лица у резервном саставу за вријеме војне службе.

Извршење на примању инвалида по основу новчане накнаде за тјелесно оштећење и доплату за туђу помоћ и његу може се спровести само ради наплате потраживања по основу законског издржавања, накнаде штете настале због нарушавања здравља или смањења, односно губитка радне способности и накнаде штете за изгубљено издржавање због смрти даваоца издржавања, и то до износа од једне половине тог примања.

Извршење на примању по основу уговора о доживотном издржавању и доживотној ренти, те на примању по основу уговора о осигурању живота може се спровести само на дијелу који прелази износ највише сталне социјалне помоћи која се исплаћује.

Извршне радње Члан 136.

Извршење на новчаном потраживању спроводи се пљенидбом и преносом, ако Законом за поједине случајеве није другачије одређено.

Извршним приједлогом може се захтијевати да се одреди само пљенидба новчаног потраживања, али у том случају повјерилац је дужан у року од три мјесеца од дана кад му је достављено рјешење о пљенидби, односно од дана кад му је достављено обавјештење о изјашњењу дужниковог дужника или о томе да се он није изјаснио у одређеном року, поднијети приједлог за пренос потраживања, а ако у том року не поднесе такав приједлог, извршење ће се обуставити.

Обим извршења Члан 137.

Пљенидба и пренос новчаног потраживања могу се одредити и спровести само у износу који је потребан за намирење потраживања повјериоца, осим ако је у питању недјељиво потраживање.

Ако више повјерилаца тражи извршење на истом потраживању које је дјељиво, пљенидба и пренос одређују се у одговарајућим износима, посебно у корист сваког повјериоца.

(2.) Пљенидба потраживања Дјејство пљенидбе Члан 138.

Пљенидба се спроводи доставом дужниковом дужнику рјешења о извршењу којим му се забрањује да дужнику испуни новчано потраживање, а дужнику се забрањује да то потраживање наплати или да иначе располаже њиме и залогом који је дат за његово обезбјеђење.

Повјерилац пљенидбом стиче заложно право на дужниковом потраживању.

Дужников дужник нема право жалбе против рјешења о пљенидби.

Пљенидба потраживања заснованог на хартијама од вриједности Члан 139.

Пљенидбу новчаног потраживања заснованог на хартији од вриједности, која се преноси индосаментом или за чије је остварење иначе потребна та хартија, спроводи судски извршилац одузимањем хартије од дужника и њеном предајом Суду.

Правне радње потребне за очување или остварење права из хартије из става 1. овог члана обавља у дужниково име судски извршилац по закључку Суда.

Пљенидба новчаног потраживања заснованог на дионици, за коју није издата исправа о дионици као и на дионици која гласи на име за коју је издата та исправа, обавља се доставом рјешења о пљенидби дионичком друштву, у ком случају се примјењују одредбе члана 138. овог закона.

Забрана потраживања по штедном улогу Члан 140.

Изузетно од одредби члана 139. овог закона, пљенидба потраживања по штедном улогу код банке може се спровести и без претходног одузимања штедне књижице дужника.

Ако повјерилац не располаже потребним подацима о штедном улогу дужника, може Суду предложити доношење рјешења којим ће привремено заплијенити све штедне улоге дужника код банке (приједлог за привремену пљенидбу).

Рјешењем о привременој пљенидби Суд ће од банке затражити и податке о штедним улозима дужника, коју је она дужна без одгађања дати Суду и не смије обавијестити дужника да су ти подаци тражени.

Након што добије тражене податке, Суд ће о њима обавијестити повјериоца, који је дужан у року од осам дана предложити извршење на одређеном штедном улогу, односно штедним улозима, поводом чега ће Суд донијети рјешење о пљенидби одређеног штедног улога или одређених штедних улога и ставити ван снаге рјешење о привременој пљенидби штедних улога.

Приједлог за привремену пљенидбу из ст. 2. и 4. овог члана сматрају се, у смислу одредби прописа о судским таксама, једним приједлогом.

Ако штедна књижица није претходно одузета од дужника, сматраће се да је пљенидба спроведена даном доставе рјешења о привременој пљенидби банци код које се води штедни улог.

Банка која води штедни улог има право на накнаду трошкова за обављање радњи у складу са одредбама овог члана, а захтјев за накнаду трошкова може поднијети у року од петнаест дана од предузимања радње, а ти трошкови улазе у трошкове извршног поступка.

Заложно право на каматама Члан 141.

Заложно право стечено на потраживању по коме теку камате односи се и на камате које доспијевају након пљенидбе.

Ред првенства Члан 142.

Ред првенства заложних права више повјерилаца одређује се према дану пријема извршног приједлога.

Ако је извршни приједлог упућен поштом препорученом пошиљком, дан предаје пошти сматра се као дан предаје Суду.

Ако су извршни приједлози више повјерилаца примљени у Суду истог дана, заложна права имају исти ред првенства.

Потраживања са истим редом првенства намирују се сразмјерно, ако се не могу намирити у цијелости.

Ако због спровођења извршења на новчаном потраживању престају заложна и друга права, која су стечена прије покретања поступка, ред првенства у намирењу тих права одређује се према прописима који уређују стицање реда првенства тих права ван извршног поступка.

Изјашњење дужниковог дужника Члан 143.

Суд ће, на приједлог повјериоца, затражити од дужниковог дужника да се, у року који одреди Суд, изјасни о томе признаје ли и у ком износу заплијењено потраживање и је ли вољан да га намири, и под којим условима.

Приједлог за изјашњење дужниковог дужника повјерилац може спојити са извршним приједлогом или га дати посебним поднеском након тога приједлога, а најкасније до преноса потраживања.

Изјашњење дужниковог дужника доставиће се повјериоцу без одгађања.

Одговорност дужниковог дужника Члан 144.

Дужников дужник одговара повјериоцу за штету коју му је нанео тиме што се није изјаснио или што се неистинито или непотпуно изјаснио, о чему ће га упозорити Суд.

Пљенидба потраживања обезбијеђеног заложним правом уписаним у јавној књизи Члан 145.

Пљенидба потраживања обезбијеђеног заложним правом уписаним у земљишној књизи или другој јавној књизи, у коју се уписују права на непокретностима, спроводи се уписом пљенидбе у ту књигу.

Упис се обавља по службеној дужности, уз назнаку да је пљенидба на основу које је на потраживању стечено заложно право одређена ради намирења потраживања повјерилаца.

Ако има више повјерилаца, ред првенства њихових потраживања одређује се према времену уписа.

(3.) Пренос потраживања

Опште одредбе

Врсте преноса Члан 146.

Заплијењено потраживање преноси се на повјериоца у складу са његовим приједлогом, ради наплате или умјесто исплате.

Повјерилац је дужан већ у извршном приједлогу затражити да се потраживање на њега пренесе ради наплате или умјесто исплате, ако овим законом није другачије одређено.

О врсти преноса Суд одлучује рјешењем о извршењу у коме ће, или у посебном рјешењу о преносу, позвати дужниковог дужника, да дужни износ положи код Суда уплатом на одређени рачун и да о томе обавијести Суд.

Посебни услови за пренос недјелјивог потраживања Члан 147.

Потраживање које се заснива на хартији од вриједности, која се преноси индосаментом или за чије је остварење потребно подношење те хартије, или које се из других разлога не може дијелити у погледу преноса или остварења, може се пренијети само у свом пуном износу.

Ако је више повјерилаца поднијело приједлог за пренос у разне дане, Суд ће пренијети потраживање повјериоца који је први поднио приједлог, а ако је више повјерилаца поднијело приједлог истог дана, потраживање ће се пренијети на повјериоца чије је потраживање највеће.

Спровођење преноса Члан 148.

Пренос потраживања спроведен је доставом дужниковом дужнику рјешења којим је пренос одређен.

Пренос потраживања заснован на хартији од вриједности, која се преноси индосаментом или коју је ради остварења иначе потребно поднијети, спроведен је када Суд на ту хартију стави изјаву о преносу и хартију са том изјавом преда повјериоцу.

Обавеза дужника и повјериоца Члан 149.

Дужник је дужан у року који одреди Суд на захтјев повјериоца на кога је потраживање пренесено дати објашњења која су повјериоцу потребна ради остваривања тог потраживања и предати му исправе које се на то потраживање односе.

Повјерилац на кога је пренесен дио потраживања дужан је, ако то дужник затражи у року који одреди Суд, дати обезбјеђење да ће након остварења тог потраживања, вратити исправе које се односе на потраживање.

Суд ће, на приједлог повјериоца, спровести извршење против дужника ради предаје исправа, ако их он сам не преда.

Предају исправа које се налазе код трећег лица повјерилац може захтијевати тужбом.

На исправи која се даје повјериоцу, Суд ће забиљежити да је спроведен пренос потраживања за које је одређено извршење.

Полагање новца код Суда Члан 150.

Дужников дужник, којем је достављено рјешење о извршењу или посебно рјешење о преносу, испуњава своју обавезу полагањем новца код Суда.

На приједлог повјериоца, на кога је потраживање пренесено, провешће се извршење против дужниковог дужника и новац наплаћен тим извршењем, након подмирења трошкова поступка, дозначити по службеној дужности Суду и он ће се обавијестити о обављеној дознаци.

Пренос ради наплате

Овлаштења повјериоца Члан 151.

Преносом потраживања ради наплате овлашћује се повјерилац да тражи од дужниковог дужника исплату износа означеног у рјешењу о извршењу или посебном рјешењу о преносу, ако је тај износ доспио, да обавља све радње које су потребне ради очувања и остварења пренесеног потраживања и да се користи правима у вези са залогом који је дат за обезбјеђење тог потраживања.

Преносом потраживања ради наплате повјерилац није овлаштен на терет дужника закључити поравнање, дужниковом дужнику опростити дуг, или пренесеним потраживањима иначе располагати, те ни са дужниковим дужником закључити уговор да одлуку о потраживању, ако је оно спорно, донесе арбитража.

Повјериоцу, на кога је пренесено потраживање ради наплате, дужников дужник може истакнути само приговоре који би могао истаћи дужнику.

Уступање пренесеног потраживања, које је обавио дужник након преноса, без дјејства је на права која је повјерилац стекао преносом.

Пренос ради наплате потраживања уписаног у јавној књизи Члан 152.

Пренос ради наплате потраживања уписаног у земљишној књизи или другој јавној књизи у коју се уписују права на непокретностима уписаће се по службеној дужности.

Условљеност обавезе дужниковог дужника предајом ствари

Члан 153.

Ако обавеза дужниковог дужника да исплати потраживање зависи од обавезе дужника утврђене правоснажном пресудом да му преда одређену ствар која је у посједу дужника, Суд ће, на приједлог повјериоца на кога је потраживање пренесено ради наплате, наложити дужнику предају ствари Суду ради предаје дужниковом дужнику.

На приједлог повјериоца, Суд ће, према дужнику који није предао ствар у одређеном року, спровести извршење ради предаје ствари.

Обавјештавање дужника о тужби за наплату пренесеног потраживања

Члан 154.

Повјерилац који је поднио тужбу ради наплате пренесеног потраживања дужан је без одгађања обавијестити дужника о покренутој парници, у противном, одговара дужнику за штету коју он претрпи због тога пропуста.

Закашњење у наплати пренесеног потраживања

Члан 155.

Повјерилац који се не брине за наплату пренесеног потраживања одговара за штету која је тиме нанесена другом повјериоцу, који има заложно или које друго право које се намирује из потраживања.

У случају из става 1. овог члана, Суд може, на приједлог другог повјериоца, укинути рјешење о преносу потраживања на неуредног повјериоца и потраживање пренијети на другог повјериоца.

Намирење повјериоца

Члан 156.

Повјерилац, на кога је потраживање пренесено ради наплате, намирује се из средстава положених код Суда.

Намирење повјериоца и других лица, чија права престају спровођењем извршења, врши се примјеном одредби чл. 131. и 132. овог закона.

(ц) Пренос умјесто исплате

Члан 157.

Заплијењено потраживање прелази преносом умјесто исплате на повјериоца до пренесеног износа, са дјејством уступања потраживања уз накнаду.

Ако је пренесено потраживање обезбијеђено заложним правом уписаним у земљишној књизи или другој јавној књизи, у коју се уписују права на непокретностима, Суд ће, по службеној дужности, пренијети дужникова права на повјериоца, а брисати заложно право уписано у корист дужника.

Повјерилац на кога је потраживање пренесено умјесто исплате дужан је потраживање наплатити по правилима која важе за потраживање пренесено ради наплате, с тим да се тако добијен новац исплаћује директно повјериоцу, осим у случају из става 4. овог члана.

Повјерилац на кога је потраживање пренесено умјесто исплате сматра се намиреним и самим преносом, у висини тог потраживања, ако у извршном поступку није учествовало више повјерилаца или других повјерилаца који се намирују из пренесеног потраживања. Ако у извршном поступку учествују таква лица, повјерилац на кога је потраживање пренесено умјесто исплате сматраће се повјериоцем на кога је потраживање пренесено ради наплате.

Околност да је на повјериоца потраживање пренесено умјесто исплате не утиче на одговорност дужника за истинитост и наплативост пренесеног потраживања.

(4.) Посебне одредбе о извршењу на плати и другим сталним новчаним примањима

Рјешење о извршењу

Члан 158.

Рјешењем о извршењу на плати одређује се пљенидба одређеног дијела плате и налаже се послодавцу који дужнику исплаћује плату, да новчани износ за који је одређено извршење, исплати, односно исплаћује повјериоцу након правоснажности тог рјешења.

Рјешење о извршењу односи се и на повећање плате до кога дође након доставе рјешења о извршењу.

Извршење када право на издржавање има више лица Члан 159.

Ако право на законско издржавање, односно право на ренту за изгубљено издржавање због смрти даваоца издржавања према истом дужнику има више лица, а укупни износ њихових потраживања прелази дио плате који може бити предмет извршења, извршење се одређује и спроводи у корист сваког од таквих повјерилаца сразмјерно висини њихових потраживања.

Ако након започетог спровођења извршења на плати, односно другом сталном новчаном примању буде поднесен нови приједлог за извршење на потраживању из става 1. овог члана, Суд ће раније донесено рјешење о извршењу измијенити по службеној дужности у смислу става 1. овог члана и одредити износ који ће се убудуће исплаћивати појединим повјериоцима.

У случају из става 2. овог члана, рјешење о извршењу доставља се и ранијем повјериоцу, који против рјешења има право жалбе.

Мјесто исплате Члан 160.

Потраживања, за која није прописано безготовинско плаћање, повјерилац наплаћује непосредно на благајни на којој се дужнику исплаћује плата, а има право захтијевати да му се обустављени износ исплаћује поштом на адресу коју назначи или на одређени рачун код банке, уз одбитак трошкова дознаке.

Престанак рада Члан 161.

Кад дужнику престане рад, рјешење о извршењу дјелује и према другом послодавцу са којим дужник закључи уговор о раду од дана кад је том послодавцу достављено рјешење о извршењу.

Ранији послодавац дужника дужан је без одгађања препорученом пошиљком са повратницом доставити рјешење о извршењу новом послодавцу и о томе обавијестити Суд.

Ранији послодавац обавијестиће Суд о престанку уговора о раду без одгађања, ако му није познат нови послодавац, о чему ће Суд обавијестити повјериоца, одређујући му рок ради прибављања података о новом послодавцу.

Ако повјерилац не обавијести Суд, у року који му је одређен, о новом послодавцу, Суд ће обуставити извршење.

Одговорност послодавца за пропуштenu обуставу и исплату доспјелих рата Члан 162.

Повјерилац може до завршетка извршног поступка предложити да Суд у извршном поступку рјешењем наложи послодавцу да му исплати све рате које је пропустио обуставити и исплатити према рјешењу о извршењу.

На основу правоснажног рјешења из става 1. овог члана, повјерилац може да тражи извршење против послодавца у истом извршном поступку.

Послодавац, који није поступио према рјешењу о извршењу или је пропустио поступити по члану 161. ст. 2. и 3. овог закона, одговара за штету коју је повјерилац због тога претрпио.

Пљенидба по престанку дужника Члан 163.

Дужник може овјереном исправом дати сагласност да се ради наплате потраживања повјериоца заплијени

дио његове плате и да се исплати директно повјериоцу, у ком случају таква исправа има правно дјејство рјешења о извршењу.

Исправу из става 1. овог члана послодавцу доставља повјерилац препорученом поштанском пошиљком са повратницом.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, пљенидба на основу сагласности дужника нема утицаја на спровођење извршења на плати, ради намирења потраживања, по основу законског издржавања, накнаде штете настале по основу нарушавања здравља или смањења, односно губитка радне способности и накнаде штете по основу изгубљеног издржавања због смрти даваоца издржавања.

(5.) Извршење на потраживању по рачуну код банке

Принудно извршење Члан 164.

Извршење на новчаном потраживању, које по жиро-рачуну, девизном рачуну и другим рачунима код банке, припада дужнику, одређује се тако што се рјешењем о извршењу налаже банци да новчани износ за који је одређено извршење исплати повјериоцу након правоснажности тог рјешења. То рјешење има дјејство рјешења о извршењу којим су одређена пљенидба новчаног потраживања и пренос ради наплате.

У рјешењу о извршењу из става 1. овог члана одредиће се број рачуна дужника са кога треба обавити исплату, те број рачуна повјериоца на који исплату треба обавити.

Рјешење о извршењу доставља се банци прије правоснажности. О правоснажности рјешења о извршењу Суд извјештава банку по службеној дужности.

На извршење из става 1. овог члана на одговарајући начин примјењују се одредбе члана 140. овог закона.

Одредбе ст. 1. до 4. овог члана не примјењују се на потраживања по основу улога на штедњу.

Обавеза доставе података о рачуну и одговорност Члан 165.

Банка је дужна, на захтјев Суда, доставити податке о жиро-рачуну, девизном или другом рачуну дужника.

На одговорност банке због непоступања по рјешењу о извршењу на одговарајући начин примјењују се одредбе члана 162. овог закона.

Запљена рачуна по пристанку дужника Члан 166.

Дужник може овјереном исправом дати сагласност да се ради наплате потраживања повјериоца заплијени одређени његов рачун код банке, те да се новчана средства са тог рачуна, у складу са његовом изјавом садржаном у тој исправу, директно са рачуна исплаћују повјериоцу. Таква исправа има дјејство правоснажног рјешења о извршењу којим се запљењује потраживање по рачуну и преноси на повјериоца ради наплате.

Исправу из става 1. овог члана банци доставља повјерилац непосредно у пријемној канцеларији банке или препорученом поштанском пошиљком са повратницом.

На извршење из става 1. овог члана на одговарајући начин примјењује се одредба члана 163. став 3. овог закона.

XII - ИЗВРШЕЊЕ НА ПОТРАЖИВАЊУ ДА СЕ ПРЕДАЈУ ИЛИ ИСПОРУЧЕ ПОКРЕТНЕ СТВАРИ ИЛИ ДА СЕ ПРЕДА НЕПОКРЕТНОСТ

(1.) Опште одредбе

Извршне радње Члан 167.

Извршење на дужниковом потраживању да се предају или испоруче покретне ствари или да се преда непокретност спроводи се запленом тог потраживања, њеним преносом на повјериоца и продајом ствари.

Дјејство преноса Члан 168.

Пренос заплијењеног дужниковог потраживања има дјејство преноса дужниковог новчаног потраживања ради наплате.

Недоспјелост дужниковог потраживања и тужба против дужниковог дужника Члан 169.

Ако дужниково потраживање још није доспјело, Суд ће да наложи предају ствари након доспјелости.

Против дужниковог дужника, који није вољан да преда ствари, повјерилац може, и прије правоснажности рјешења о преносу потраживања, тужбом захтијевати предају, ако о обавези предаје нема извршну исправу.

Ако рјешење о извршењу не постане правоснажно или накнадно буде укинута или преиначено, Суд ће тужбу из става 2. овог члана одбити.

Примјена одредби о извршењу на новчаном потраживању Члан 170.

Одредбе о извршењу на новчаном потраживању на одговарајући начин примјењују се и на извршење на потраживање да се предају или испоруче покретне ствари или да се преда непокретност, ако одредбама овог поглавља није другачије одређено.

(2.) Покретне ствари

Предаја ствари на чување Члан 171.

Рјешењем, којим се одређује пренос дужниковог потраживања, Суд ће наложити дужниковом дужнику да покретне ствари, на које се то потраживање односи, преда службеном лицу или другом лицу на чување.

На чување ствари на одговарајући начин примјењују се одредбе члана 120. овог закона.

Продаја покретних ствари предатих судском извршиоцу или другом лицу на чување, те намирење повјериоца обавља се у складу са одредбама о извршењу на покретним стварима.

(3.) Непокретност

Предаја повјериоцу Члан 172.

Рјешењем, којим се одређује пренос дужниковог потраживања, Суд ће наложити дужниковом дужнику да непокретност, на коју се то потраживање односи, преда повјериоцу.

Повјерилац је дужан са непокретности, у име и за рачун дужника, управљати као добар господар, и Суду, на његов захтјев, положити рачун о управљању.

Продаја и намирење повјериоца Члан 173.

Повјерилац може, ради намирења свог потраживања, у року који не може бити дужи од тридесет дана од дана кад му је непокретност предата, предложити Суду продају те непокретности, у противном, Суд ће обуставити извршење.

Непокретност се продаје и повјерилац намирује према одредбама овог закона о извршењу на непокретности.

XIII - ИЗВРШЕЊЕ НА ДИОНИЦИ ЗА КОЈУ НИЈЕ ИЗДАТА ИСПРАВА О ДИОНИЦИ ТЕ НА

ОСНИВАЧКОМ ИЛИ ДРУГОМ УДЈЕЛУ У ПРАВНОМ ЛИЦУ

Извршне радње Члан 174.

На дионици, за коју није издата исправа о дионици, извршење се спроводи пљенидбом дионице, њеном процјеном и продајом, те намирењем повјериоца.

На удјелу у правном лицу извршење се спроводи пљенидбом удјела, његовом процјеном и продајом те намирењем повјериоца.

Пљенидба дионице Члан 175.

Пљенидба дионице, за коју није издата исправа о дионици, обавља се доставом рјешења о извршењу правном лицу код кога је уписана дионица. Пљенидбом повјерилац стиче заложно право на дионици.

Правно лице из става 1. овог члана дужно је у књигу дионица уписати да је дионица која гласи на име заплијењена истог дана по достави рјешења о извршењу, а затим без одгађања обавијестити Суд о обављеном упису, односно о разлозима због којих га није било могуће обавити. Правно лице нема право жалбе против рјешења о извршењу.

Правно лице из става овог члана дужно је без одгађања обавијестити Суд о свакој промјени у погледу заплијењених дионица, нарочито о принудном извршењу ради наплате или обезбјеђењу ког другог потраживања.

Правно лице из става 1. овог члана одговара за штету коју би повјерилац могао претрпјети због непоступања по одредбама ст. 2. и 3. овог члана. За штету солидарно одговарају и лица која обављају пословодну функцију у правном лицу. У рјешење о извршењу унијеће се упозорење о одговорности правног лица, чланова управе и других одговорних лица дионичког друштва. Повјерилац може до завршетка извршног поступка затражити да Суд у том поступку одлучи о његовом захтјеву за накнаду штете, те на основу правоснажног рјешења о захтјеву за накнаду штете може против дионичког друштва и лица која обављају пословодну функцију у правном лицу тражити принудно извршење. Након завршетка извршног поступка повјерилац своје право на накнаду штете може да остварује тужбом.

Дужнику је забрањено да располаже заплијењеном дионицом, а упозорење о томе унијеће се у рјешење о извршењу.

Суд може закључком да нареди дионичком друштву да судском извршиоцу омогући увид у књигу дионица и друге исправе. Против дионичког друштва и одговорних лица, који спречавају или ометају судског извршиоца, могу се изрећи казнене мјере прописане овим законом. Суд је дужан да предузме потребне мјере да би се сачувала тајност прибављених података по правилима о чувању пословне тајне.

Процјена и продаја дионица и намирење повјериоца Члан 176.

Заплијењена дионица може се продати надметањем или непосредном погодбом. Непосредном погодбом дионицу продаје судски извршилац или лице овлаштено за продају дионица, коме је Суд повјерио продају. Судски извршилац и лице овлаштено за продају дионица закључују уговор о продаји дионица у име дужника на основу закључка Суда, који их на то овлашћује.

Ако се дионица продаје надметањем или непосредном погодбом, она претходно мора да буде процијењена. Судски извршилац утврђује тржишну вриједност дионица путем вјештака или овлаштених процјенитеља. Лице овлаштено за продају дионица, коме је повјерена продаја дионица, само одређује цијену по којој ће дионицу продати, водећи рачуна о тржишним условима.

Процјена, утврђивање продајне цијене и продаја дионице те намирење повјерилаца обављају се уз одговарајућу примјену одредби овог закона о извршењу на покретним стварима.

XIV - ИЗВРШЕЊЕ НА ДРУГИМ ИМОВИНСКИМ, ОДНОСНО МАТЕРИЈАЛНИМ ПРАВИМА

Опште одредбе

Надлежност
Члан 177.

За одлучивање о приједлогу за извршење на патенту, техничком унапређењу, плодоуживању или неком сличном праву дужника и за спровођење тог извршења, надлежан је судија појединац Управног одјељења Суда.

Извршне радње
Члан 178.

Извршење на правима из члана 177. овог закона спроводи се пљенидбом тог права те његовим уновчењем у складу са одредбама о продаји покретних ствари.

XV - ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ИЗВРШЕЊУ НА ИМОВИНИ ПРАВНИХ ЛИЦА

1.) Изузимање од извршења и ограничење извршења

Непокретности
Члан 179.

Непокретности, које се користе као канцеларијске просторије те непокретности, које нису изграђене или преуређене ради обављања регистроване дјелатности, не сматрају се стварима које су нужне за обављање дјелатности правног лица. Ако се иста непокретност користи као канцеларијски простор и за обављање регистроване дјелатности, извршење се може спровести на дијелу непокретности, који се користи као канцеларијски простор.

Непокретности, које су изграђене за обављање регистроване дјелатности, могу да буду предмет извршења ако се због њиховог отуђења неће обуставити дјелатност дужника, нарочито ако се оно што дужник добија дјелатношћу на тој непокретности може надокнадити набавкама на тржишту, односно ако се на тржишту може закупити пословни простор у коме се може обављати таква дјелатност.

Непокретности, које служе обављању неке од више дјелатности дужника и због чијег отуђења неће престати остале дјелатности дужника, не сматрају се стварима које су нужне за обављање његове дјелатности.

Покретне ствари и права правног лица које своју дјелатност обавља ради стицања добити
Члан 180.

Извршење против правног лица које обавља дјелатност ради стицања добити може се одредити на овим покретним стварима и правима:

1. готовом новцу и хартијама од вриједности, без ограничења;
2. готовом производима и полупроизводима намијењеним продаји, без ограничења;
3. сировинама, полупроизводима намијењеним преради и погонским материјалима (гориво, мазиво, и сл.), изнад количине која је извршенику потребна за једномјесечну просјечну производњу, ако се те ствари не могу редовно набављати на тржишту и ако је то нужно ради уредног одвијања производње;
4. другим покретним стварима, које нису нужне за обављање дјелатности дужника;
5. патентима, техничким унапређењима и другим правима, без ограничења.

Суд одређује да ли су испуњени услови за ограничење извршења из става 1. тачке 3. овог члана у погледу правног лијека дужника, односно у погледу приједлога дужника након што су појединим извршним радњама заплијењене одређене ствари. Такав приједлог дужник мора ставити у року од осам дана од дана спровођења извршне радње.

Неће се сматрати да је покретна ствар нужна за обављање дјелатности дужника ако служи обављању дјелатности коју друга лица пружају одговарајућим покретним стварима на тржишту или ако се може изнајмити на тржишту.

Неће се сматрати да је возило нужно правном лицу које обавља превозничку дјелатност, односно које изнајмљује возила, ако се због извршења на том возилу дјелатност тог лица неће смањити за више од двије трећине.

Покретне ствари и права другог правног лица

Члан 181.

Извршење против правног лица, које не обавља дјелатност ради стицања добити, може се одредити на покретним стварима и правима која нису нужна за обављање његове дјелатности.

У случају из става 1. овог члана на одговарајући начин примјењују се одредбе става 1. тач. 1., 4. и 5., те ст. 3. и 4. члана 180. овог закона.

Обим извршења на новчаним средствима на рачуну правног лица

Члан 182.

Извршење ради остварења новчаног потраживања према правном лицу може се спровести на свим средствима на његовим рачунима код банке.

Извршење на новчаним средствима, на рачуну Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, кантона-жупанија, општина и града и управних организација, које имају код банака, не може се одредити ако су та средства нужна за обављање основне дјелатности тих правних лица.

Одредба става 2. овог члана примјењује се и на органе правних лица из те одредбе.

Суд ће, на приговор правног лица, односно органа из ст. 2. и 3. овог члана, саслушати странке, а по потреби спровести и друге доказе након чега ће рјешењем одредити износе до којих се у одређеним размацима може спровести извршење ради наплате потраживања повјериоца.

Жалба против рјешења из става 4. овог члана не одгађа његово спровођење.

2.) Извршење на средствима на рачуну правног лица

Редослијед наплате

Члан 183.

Банка наплату врши редом, према времену доставе рјешења о извршењу, ако законом није другачије одређено.

Банка води евиденцију редослиједа рјешења о извршењу по дану и часу доставе и издаје повјериоцу, на његов захтјев, потврду о мјесту његовог потраживања у том редослиједу. Банка не може спровести налог дужника прије исплате потраживања утврђеног рјешењем о извршењу, ако посебним законом није другачије одређено.

Са рјешењем о извршењу изједначена је исправа за коју је то предвиђено посебним законом.

Ако је извршење одгођено на приједлог дужника, одговарајући износ средстава издваја се ради задржавања реда наплате потраживања.

Банка одговара повјериоцу за штету коју му нанесе повредом одредби овог закона о обиму, редослиједу и начину намирења потраживања повјериоца.

О захтјеву за накнаду штете из става 5. овог члана одлучује Суд у извршном поступку. На основу правоснажног рјешења, којим је банци наложено да повјериоцу надокнади штету, повјерилац може тражити извршење против банке у посебном извршном поступку.

Назнака рачуна

Члан 184.

Повјерилац је дужан у приједлогу за извршење, између осталог, назначити банку код које се воде дужникова новчана средства, те број његовог рачуна.

Ако се за потраживање, које се намирује, наплата обавља преко рачуна, повјерилац је дужан у приједлогу за извршење означити и банку код које се воде његова новчана средства, те број свога рачуна.

На извршење из овог члана на одговарајући начин примјењују се одредбе члана 140. овог закона.

Рјешење о извршењу Члан 185.

Рјешењем о извршењу на новчаним средствима, која се воде на рачуну дужника код банке, налаже се банци да, након правоснажности рјешења о извршењу, новчани износ за који је извршење одређено пренесе са рачуна дужника на рачун повјериоца.

Ако у приједлогу за извршење повјерилац предложи да се пренос по одредби става 1. овог члана спроведе прије правоснажности рјешења о извршењу и понуди обезбјеђује за штету коју би дужник могао трпјети због таквог преноса, Суд ће му закључком одредити рок за давање обезбјеђења, чију ће висину одмјерити према околностима случаја, и након што обезбјеђење буде дато, рјешењем о извршењу одредити да се пренос обави прије правоснажности.

Ако повјерилац не да обезбјеђење у одређеном року, сматраће се да је одустао од приједлога да се пренос обави прије правоснажности рјешења о извршењу.

Повремена давања Члан 186.

Ако је рјешењем о извршењу наложено банци плаћање одређених износа у одређеним размацима, она ће обављати исплате у складу са налогом из рјешења о извршењу, с тим да се редослијед наплате свих будућих рата рачуна према времену доставе рјешења о извршењу.

Банка води посебну евиденцију рјешења о извршењу којим су наложена будућа повремена плаћања.

Застајање са извршењем Члан 187.

Банка којој је достављено рјешење о извршењу на средствима на рачуну дужника застаће са извршењем на захтјев повјериоца, у ком случају се неће издвајати новчана средства.

Поступак у случају кад нема средстава на рачуну Члан 188.

Ако у вријеме кад је банци достављено рјешење о извршењу нема средстава на рачуну дужника, банка ће то рјешење држати у евиденцији и по њему обавити пренос кад средства пристигну на рачун.

О томе да нема средстава на рачуну банка ће обавијестити Суд без одгађања.

Извршење према солидарном дужнику Члан 189.

Ако на основу извршне исправе два или више дужника солидарно одговарају, Суд ће, на приједлог повјериоца, против њих донијети једно рјешење о извршењу, уз услов да сви они имају рачуне код исте банке.

Повјерилац може у приједлогу за извршење одредити редослијед по коме ће се обавити наплата од појединих дужника, а ако то није учињено, наплата ће се извршити оним редом, којим су они наведени у приједлогу.

Ако се рачуни солидарних дужника воде код различитих банака, Суд ће рјешење о извршењу доставити оној банци код које се води рачун дужника, кога је повјерилац одредио као првог солидарног дужника, односно који је у приједлогу означен на првом мјесту.

Ако у случају из става 3. овог члана на рачуну дужника нема средстава, банка којој је рјешење о извршењу достављено, прослиједиће то рјешење, на приједлог повјериоца, некој другој банци код које се воде рачуни солидарних дужника.

Извршење на средствима на девизном рачуну Члан 190.

Ако се извршење спроводи ради наплате потраживања у другим средствима, средства са девизног рачуна дужника прерачунавају се у та средства по курсу по којем би банка код које се води рачун обавила то прерачунавање на његов захтјев, и исплата се обавља по правилима о исплатама са рачуна који се воде у тим средствима.

Извршење ради наплате потраживања у иностраној валути Члан 191.

Ако потраживање утврђено у извршној исправи гласи на страну валуту и ако дужник има девизни рачун у тој валути, рјешењем о извршењу наложиће се банци код које се води девизни рачун дужника да пренесе одговарајући износ у иностраној валути са рачуна дужника на рачун повјериоца, или да исплату у иностраној валути изврши на неки други допуштени начин.

Повјерилац може затражити да се извршење ради намирања његовог потраживања у одређеној иностраној валути одреди и спроведе на другим рачунима или предметима дужника као извршење ради наплате потраживања у другим средствима у износу који је потребан да би се од овлаштеног лица купила дужна девизна средства.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примјењују се и када се извршење одређује против дужника који нису правна лица.

XVI - ИЗВРШЕЊЕ РАДИ ОСТВАРЕЊА НЕНОВЧАНИХ ПОТРАЖИВАЊА

1.) Судски пенали

Изрицање судских пенала Члан 192.

Кад дужник не изврши у року неку своју неновчану обавезу утврђену правоснажном судском одлуком или судским поравнањем, Суд ће у извршном поступку, на приједлог повјериоца, одредити дужнику накнадни примјерени рок и упозорити га да ће, ако своју обавезу не испуни у том року, бити дужан исплатити повјериоцу одређени износ новца за сваки дан закашњења (судски пенали) у смислу правила о облигационим односима, почев од истека тог рока.

Накнадно одређени примјерени рок из става 1. овог члана почиње тећи од доставе дужнику рјешења, којим је тај рок одређен. Жалба не утиче на ток тога рока.

Ако дужник најкасније у року од петнаест дана након правоснажности рјешења из става 1. овог члана испуни своју обавезу, Суд може у истом извршном поступку, на његов захтјев, поднесен у року од осам дана од испуњења обавезе, смањити износ досуђених пенала, водећи рачуна о сврси због које је наредио њихово плаћање.

Плаћање судских пенала може се тражити све док се, на основу извршене исправе, не предложи извршење ради остварења неновчаног потраживања.

Право на судске пенале престаје од дана подношења приједлога за извршење из става 4. овог члана.

Ако извршење из става 5. овог члана буде обустављено, право повјериоца на судске пенале оживљава.

Извршење ради наплате досуђених пенала Члан 193.

На основу правоснажног рјешења о плаћању судских пенала из члана 192. овог закона, Суд ће у истом извршном поступку у коме је донио то рјешење, на приједлог повјериоца, донијети рјешење о извршењу, ради принудне наплате досуђених пенала.

Ако дужник у жалби против рјешења о извршењу истакне да је своју обавезу испунио, Суд ће његову жалбу прихватити у извршном поступку, само ако његову основаност докаже јавном или приватном исправом која има значење јавне исправе, а у противном ће дужника упутити на парницу.

XVII - ИЗВРШЕЊЕ РАДИ ПРЕДАЈЕ И ИСПОРУКЕ ПОКРЕТНИХ СТВАРИ

Извршење ради предаје одређених ствари које се налазе код дужника или код трећег лица
Члан 194.

Извршење ради предаје једне или више одређених ствари које се налазе код дужника спроводи се тако што судски извршилац одузима те ствари од дужника и предаје их уз потврду повјериоцу.

На начин из става 1. овог члана извршење ће се спровести и кад се ствари налазе код трећег лица, које их је вољно предати судском извршиоцу.

Ако треће лице није вољно предати ствари, повјерилац може Суду предложити да на њега пренесе дужничково потраживање према трећем лицу на предају ствари.

На поступак по приједлогу из става 3. овог члана примјењују се одредбе овог закона о извршењу на потраживању да се предају или испоруче покретне ствари.

Извршење ради предаје одређених ствари које се нису могле наћи ни код дужника ни код трећег лица
Члан 195.

Ако ствари нису нађене ни код дужника ни код трећег лица, Суд ће у истом поступку, на приједлог повјериоца, процијенити вриједност тих ствари и рјешењем наложити дужнику да повјериоцу у одређеном року исплати износ те вриједности.

Повјерилац може приједлог из става 1. овог члана поднијети у року од осам дана од дана обавјештења да ствари нису нађене, у противном, Суд ће обуставити извршење.

На основу рјешења из става 1. овог члана, повјерилац може и прије његове правоснажности, а најкасније у року од петнаест дана од правоснажности рјешења, предложити у истом поступку извршење ради наплате досуђеног износа.

Ако приједлог из става 3. овог члана не буде поднесен у одређеном року, Суд ће обуставити извршење, укинути рјешење из става 1. овог члана и друге спроведене радње.

Повјерилац може са приједлогом за извршење из члана 194. став 1. и 2. овог закона спојити и приједлог за доношење рјешења из става 1. овог члана, у ком случају се извршење према члану 194. овог закона и поступак из овог члана спроводе истовремено.

Извршење ради испоруке замјењивих ствари које се налазе код дужника или трећег лица
Члан 196.

Ако је извршном исправом утврђена обавеза на испоруку одређене количине замјењивих ствари, које се налазе код дужника или трећег лица, извршење се спроводи на начин прописан за предају одређених ствари.

Извршење кад замјењиве ствари нису нађене ни код дужника ни код трећег лица
Члан 197.

Ако замјењиве ствари нису нађене ни код дужника ни код трећег лица, извршење ће се спровести уз одговарајућу примјену одредби члана 195. овог закона.

Ако током извршног поступка дође до промјене вриједности замјењивих ствари, повјерилац може да затражи од Суда нову процјену и наложи дужнику плаћање разлике у вриједности, у ком случају се примјењују одредбе члана 195. овог закона и става 1. овог члана.

Право на накнаду штете
Члан 198.

Одредбама овог поглавља не дира се у право повјериоца да у парници тражи од дужника накнаду штете насталу тиме што му предаја, односно испорука ствари није извршена.

XVIII - ИЗВРШЕЊЕ РАДИ ИСПРАЖЊЕЊА И ПРЕДАЈЕ НЕПОКРЕТНОСТИ

Начин спровођења извршења
Члан 199.

Извршење ради испражњења и предаје непокретности спроводи се тако да судски извршилац, након што удаљи лица и уклони ствари са те непокретности, предаје исту у посјед повјериоцу.

Испражњењу и предаји непокретности може се приступити по истеку осам дана од дана доставе рјешења о извршењу дужнику и прије његове правоснажности. Ако се достава дужнику није могла уредно обавити на посљедњој познатој адреси ни на начин предвиђен у одредбама члана 8. ст. 1. и 2. овог закона, Суд ће му без одгађања поставити привременог заступника, коме ће се рјешење доставити.

Ако је то потребно, Суд ће, против лица која ометају спровођење извршења, изрећи новчану казну.

На захтјев Суда, полиција и служба социјалне заштите дужни су пружити сву потребну помоћ у спровођењу радњи из става 1. овог члана.

При спровођењу извршења примијениће се одредбе члана 38. овог закона.

Потребну радну снагу и превозна средства ради спровођења извршења дужан је обезбиједити повјерилац на захтјев судског извршиоца, који мора бити саопштен најкасније осам дана прије спровођења извршења.

Уклањање покретних ствари Члан 200.

Покретне ствари које су уклоњене са непокретности предају се дужнику, а ако он није присутан, одраслом члану његовог домаћинства.

Ако при предузимању извршних радњи није присутно ниједно лице којем се ствари могу предати или та лица неће да их приме, ствари се предају на чување другом лицу, на трошак дужника. Повјерилац је дужан обезбиједити друго лице коме ће се предати уклоњене ствари, а може и сам преузети ствари дужника на чување.

Уклоњене ствари предаје на чување другом лицу или повјериоцу судски извршилац, на основу заључка Суда. Суд може накнадно закључком одредити да се ствари повјере неком трећем лицу, умјесто оном коме су предате.

О предаји другом лицу и о трошковима чувања Суд обавјештава дужника остављајући му примјерени рок у коме може затражити предају ствари након што надокнади трошкове чувања и истовремено ће га упозорити, да ће, након протекла одређеног рока, ствари бити продате и да ће се из продајне цијене намирити трошкови чувања и продаје ствари.

Продаја покретних ствари Члан 201.

Суд ће, по службеној дужности, одредити продају ствари за рачун дужника, ако овај у остављеном року не затражи њихову предају и не надокнади трошкове чувања.

Дио цијене постигнут продајом, који преостане након подмирења трошкова чувања и продаје ствари, полаже се код Суда, у корист дужника.

Продаја ствари обавља се по одредбама овог закона о извршењу на покретним стварима.

Извршење ради наплате трошкова поступка Члан 202.

Повјерилац може у приједлогу за извршење затражити да се заједно са извршењем ради испражњења и предаје непокретности одреди извршење на дужниковим покретним стварима које треба уклонити са непокретности ради наплате трошкова извршног поступка.

Извршење из става 1. овог члана одређује се и спроводи по правилима о извршењу на дужниковим покретним стварима ради наплате новчаног потраживања.

XIX - ИЗВРШЕЊЕ РАДИ ОСТВАРЕЊА ПОТРАЖИВАЊА НА РАДЊУ, ТРПЉЕЊЕ ИЛИ НЕЧИЊЕЊЕ

Извршење ради остварења обавезе на радњу коју може обавити и друго лице
Члан 203.

Извршење ради остварења обавезе на радњу коју може обавити и друго лице спроводи се тако да Суд овлашћује повјериоца да на трошак дужника повјери другом лицу да ту радњу обави или да је обави он сам.

У приједлогу за извршење повјерилац може предложити да Суд рјешењем наложи дужнику да унапријед положи код Суда одређени износ потребан за подмирење трошкова, који ће настати обављањем радње од стране другог лица или повјериоца. Висину износа Суд одређује по слободној оцјени узимајући у обзир, по могућности, трошковник лица, овлашћеног за обављање такве радње, који уз приједлог за извршење приложи повјерилац.

Ако се накнадно утврди да је по основу рјешења из става 2. овог члана прибављено од дужника више средстава него што је било потребно за покриће трошкова обављања радње и трошкова извршног поступка, Суд ће, на дужников приједлог, разлику вратити дужнику, односно наложити повјериоцу да у одређеном року ту разлику врати ако је њему стављена на располагање.

На основу рјешења из става 2. овог члана, може се предложити извршење прије његове правоснажности, а на основу рјешења из става 3. овог члана тек по његовој правоснажности.

Извршење ради остварења обавезе на радњу коју може обавити само дужник
Члан 204.

Ако радњу утврђену у извршној исправи може обавити само дужник, Суд ће рјешењем о извршењу одредити дужнику примјерени рок за испуњење обавезе.

Рјешењем о извршењу Суд ће истовремено запрејетити дужнику, а и одговорним лицима у правном лицу да ће им изрећи новчану казну у одређеном износу, ако у одређеном року не испуне обавезу.

Дужнику и одговорном лицу у правном лицу може се изрећи прва новчана казна у износу од 500 КМ до 3.000 КМ, а правном лицу у износу од 1.000 КМ до 10.000 КМ, зависно од економске снаге дужника.

Ако дужник у одређеном року не испуни обавезу, Суд ће, на приједлог повјериоца, рјешењем изрећи новчану казну, којом је запрејетито, и одредити нови рок за испуњење обавезе и запрејетити новом новчаном казном у већем износу него што је била она ранија.

Суд ће дужнику и одговорним лицима у правном лицу изрицати новчане казне и пријетити новим одређујући даље рокове за испуњавање обавезе све док укупни збир изречених новчаних казни не достигне десетороструки износ прве изречене казне.

Ако дужник или одговорно лице у правном лицу не плати новчану казну, у року који је одређен одлуком Суда, та казна замијениће се затворском казном и извршити по прописима кривичног права.

При одмјеравању висине новчане казне, у прописаним границама, Суд ће водити рачуна о значењу радње коју је дужник био дужан извршити, као и о другим околностима случаја.

Дужник, који је испунио своју обавезу у року који му је Суд одредио, дужан је без одгађања о томе обавијестити Суд и приложити несумњиве доказе о томе (овјерена писана изјава повјериоца о томе да је радња обављена, записник судског извршиоца о обављању радње, налаз и мишљење судског вјештака да је радња обављена, предаја дјела који је радњом учињено у судски депозит), у противном, сматраће се да радња није обављена.

Ако радња коју може обавити само дужник не зависи искључиво од његове воље (нпр. стварање одређеног умјетничког дјела и сл.), повјерилац нема право тражити извршење из става 1. овог члана, већ само накнаду штете.

Дужник и друго лице из става 2. овог члана могу изјавити жалбу против рјешења о изрицању новчане казне и рјешења о замјени новчане казне затворском казном, у року од три дана од дана пријема рјешења.

Одредбе овог члана о изрицању новчане казне и замјени ове казне затворском казном неће се примјењивати ако је дужник Босна и Херцеговина, Федерација БиХ, Република Српска, Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине, кантони-жупаније, град, општине и управне организације, те органи ових правних лица. Ако ови извршиоци не поспе по рјешењу из става 1. овог члана, може се захтијевати само накнада штете.

Извршење ради остварења обавезе на трпљење и нечињење
Члан 205.

Ако је на основу извршне исправе дужник дужан трпјети предузимање неке радње или се уздржавати од њеног предузимања, Суд ће, на приједлог повјериоца, рјешењем наложити дужнику да се понаша у складу са својом обавезом и запријетити му новчаном казном или казном затвора ако се настави понашати противно својој обавези. У правном лијеку против рјешења о извршењу дужник може оспорити тврдњу повјериоца да се понашао противно својој обавези из извршне исправе, а Суд може, по потреби, поводом правног лијека, одредити рочиште ради извођења доказа и саслушања странака.

Повјерилац је дужан поднијети приједлог да се дужнику изрекне новчана казна или казна затвора зато што се и након налога Суда понашао противно својој обавези, у року од петнаест дана од сазнања за такво понашање, а најкасније у року једне године од повреде обавезе.

Суд ће на приједлог повјериоца изрицати дужнику новчане казне или казне затвора и пријетити му новим казнама све док се не престане понашати противно својој обавези. Укупно трајање казни затвора, којима се замјењују изречене новчане казне, поводом исте извршне исправе, не може прећи шест мјесеци.

Приједлог за изрицање поједине новчане казне или казне затвора повјерилац може повући све до правоснажности одлуке о изрицању тих казни и сматраће се као да он није поднесен, а трошкове поступка изазване повученим приједлогом сноси повјерилац, осим ако се странке нису другачије споразумјеле.

Када се новчана казна изриче правном лицу, Суд ће изрећи новчану казну и одговорним лицима у правном лицу ако утврди да су својом радњом или пропустом довели до понашања дужника противно обавези из извршне исправе.

Суд ће, на приједлог повјериоца, рјешењем наложити дужнику да обезбјеђење за штету, ако повјерилац учини вјероватним да би штету претрпио тиме што би се дужник и даље понашао противно својој обавези. Висину и трајање обезбјеђења, према околностима случаја, одређује Суд.

Извршење ради успостављања пређашњег стања
Члан 206.

Ако је због понашања дужника противно обавези из извршне исправе настала промјена која није у складу са правом повјериоца, Суд ће овластити повјериоца, на његов приједлог, да сам или уз помоћ судског извршиоца, успостави пређашње стање на трошак и опасност дужника.

У погледу полагања износа потребног за подмирење трошкова за успостављање пређашњег стања и одређивање коначне висине тих трошкова примјењују се одредбе о трошковима за извршење радње коју може, поред дужника, обавити и друго лице.

Ако је до промјена из става 1. овог члана дошло након настанка извршне исправе, Суд ће поступити по одредбама става 1. овог члана тек пошто утврди да је до промјене дошло због понашања дужника.

Поновно сметање посједа
Члан 207.

Ако је на основу извршне исправе, донесене у поступку због сметања посједа, извршење спроведено, или је дужник добровољно испунио своју обавезу, па послје тога поново учини сметање посједа, које се, у суштини, не разликује од ранијег, Суд ће, на приједлог повјериоца, на основу исте извршне исправе, ако је њоме забрањено такво будуће потраживање, донијети ново рјешење о извршењу, ради успоставе пређашњег стања, ако је то потребно, и запријетити дужнику изрицањем новчане казне ако поновно учини сметање посједа, у ком случају ће се примијенити одредбе члана 205. овог закона.

Приједлог за извршење, из става 1. овог члана, повјерилац може поднијети у року од тридесет дана од дана сазнања за поновно сметање посједа, а најкасније у року од године дана након поновљеног сметања.

Право на накнаду штете
Члан 208.

Одредбама овог поглавља не дира се у право повјериоца да у парници тражи накнаду штете која му је нанесена тиме што се дужник понашао противно својој обавези утврђеној у извршној исправи.

XX - ИЗВРШЕЊЕ РАДИ ВРАЋАЊА ЗАПОСЛЕНИКА НА РАД, ОДНОСНО У СЛУЖБУ

Начин спровођења извршења Члан 209.

Извршење на основу извршне исправе, којом је дужнику наложено да повјериоца врати на рад, односно у службу, спроводи се примјеном одговарајућих одредби овог закона.

Рок за подношење приједлога за извршење Члан 210.

Приједлог за извршење из члана 209. овог закона може се поднијети у року од тридесет дана од дана када је повјерилац стекао право да тај приједлог поднесе.

Накнада плате у случају враћања запосленика на рад Члан 211.

Повјерилац који је поднио приједлог да буде враћен на посао, односно у службу може предложити да Суд донесе рјешење којим ће одредити да му је дужник дужан исплатити, на име плате, мјесечне износе доспјеле од правоснажности одлуке па док поново не буде враћен на посао, те одредити извршење ради наплате досуђених износа.

Приједлог за накнаду може се спојити са приједлогом за извршење ради враћања на рад или може бити поднесен накнадно до завршетка извршног поступка.

Рјешење којим се приједлог за накнаду прихвата има дјелство рјешења којим се утврђује постојање обавезе дужника и дјелство рјешења о извршењу и може бити спроведено прије његове правоснажности.

Дужник може предложити да се рјешење из става 3. овог члана стави ван снаге, ако су се након његовог доношења измјениле околности на основу којих је донесено.

Мјесечна накнада плате одређује се у износу који би повјерилац остварио да је био на раду, а обухвата и плаћање пореза те других давања по основу плате.

XXI - ИЗВРШЕЊЕ УПИСИВАЊЕМ ПРАВА У ЈАВНУ КЊИГУ

Начин спровођења извршења Члан 212.

На основу извршне исправе, којом је утврђена обавеза уписа у јавну књигу, Суд одређује да се у јавној књизи обави одговарајући упис, који се спроводи по службеној дужности.

Упис права власништва кад дужник није уписан као власник Члан 213.

Кад дужник није уписан као власник непокретности, упис права власништва повјериоца на тој непокретности може се обавити ако повјерилац, уз приједлог за извршење, поднесе доказ у складу са земљишнокњижним правилима, да је правни претходник дужника лице које је уписано као власник.

Упис другог права кад дужник није уписан као власник Члан 214.

Кад је повјерилац извршном исправом овлаштен да тражи у односу на дужника упис заложног или неког другог права на непокретности, осим права власништва, повјерилац може у приједлогу за извршење захтијевати да се право власништва упише на дужника, а затим да се обави упис његовог права, ако поднесе доказ, у складу са земљишнокњижним правилима, да је дужник стекао право власништва на тој непокретности.

XXII - ИЗВРШЕЊЕ ДИОБОМ СТВАРИ

Физичка диоба Члан 215.

Физичку диобу заједничке ствари Суд ће одредити ако је таква диоба предвиђена извршном исправом.

Поједине радње спровођења физичке диобе предузима, према околностима случаја, судија појединац или судски извршилац.

Суд ће позвати учеснике да буду присутни спровођењу диобе, а у случају потребе, одредиће и вјештачење.

Диоба продајом Члан 216.

Ако на основу извршне исправе заједничку ствар треба, ради њене диобе, продати, продаја ће се обавити на начин прописан овим законом за извршење на покретној ствари или непокретности, осим ако се странке о појединим питањима другачије не споразумију.

Одређивање начина диобе рјешењем Суда Члан 217.

Суд пред којим тече извршни поступак одлучује, по правилима имовинског права, хоће ли се диоба обавити физички или продајом, ако извршном исправом начин диобе није одређен нити су се странке о томе споразумјеле.

Диоба ће се обавити продајом ако се у извршном поступку утврди да физичка диоба, одређена извршном исправом, није могућа или је могућа само уз знатно смањење вриједности ствари.

Ако није могућа ни диоба продајом, сувласници могу, након обуставе извршног поступка, тужбом захтијевати диобу исплатом свог сувласничког удјела, по прописима о власничко-правним односима.

Трошкови поступка Члан 218.

Трошкове спровођења извршења по одредбама овог поглавља носе сви учесници сразмјерно вриједности својих удјела у заједничкој ствари.

Странка која је проузроковала посебне трошкове дужна је да их надокнади оним странкама које су их имале.

XXIII - ОСТВАРЕЊЕ ПОТРАЖИВАЊА НА ДАВАЊЕ ИЗЈАВЕ ВОЉЕ

Безусловно потраживање Члан 219.

Ако је дужник одлуком, која има својство извршне исправе, обавезан на давање изјаве воље, сматра се да је изјаву дао правоснажношћу те одлуке.

Ако је дужник судским или управним поравнањем обавезан на давање изјаве воље, сматра се да је изјаву дао даном доспјелости његове обавезе.

Условно потраживање Члан 220.

Ако испуњење потраживања на давање изјаве воље зависи од испуњења неке обавезе повјериоца или неког другог услова, сматра се да је дужник дао изјаву воље кад повјерилац испуни своју обавезу или кад буде испуњен неки други услов.

ДИО ТРЕЋИ

ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Примјена одредби о извршењу

Члан 221.

На обезбјеђење потраживања према овом дијелу закона, на договарајући начин, примјењују се одредбе Закона о извршењу ради остварења потраживања.

Средства обезбјеђења

Члан 222.

Као средства обезбјеђења могу се одредити само средства предвиђена овим или другим законом.

Надлежност за одређивање обезбјеђења по службеној дужности

Члан 223.

За одређивање и спровођење обезбјеђења по службеној дужности надлежан је Суд који је надлежан по приједлогу предлагача обезбјеђења, осим ако законом није другачије одређено.

II - ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ ПРИНУДНИМ ЗАСНИВАЊЕМ ЗАЛОЖНОГ ПРАВА НА НЕПОКРЕТНОСТИ

Претпоставке заснивања

Члан 224.

На основу извршне исправе, којом је утврђено новчано потраживање, предлагач обезбјеђења има право тражити обезбјеђење тог потраживања заснивањем заложног права на непокретности противника обезбјеђења.

Начин заснивања заложног права

Члан 225.

На непокретности уписаној у земљишној књизи заложно право заснива се укњижбом.

При укњижби заложног права у земљишној књизи назначиће се извршност потраживања, ради чијег обезбјеђења је укњижба одређена.

Ако је предлагач обезбјеђења прије него што је потраживање постало извршно већ стекао на основу уговора заложно право за то потраживање на истој непокретности или је заложно право предбиљежено, Суд ће, на приједлог предлагача обезбјеђења, одредити да се у земљишној књизи забиљежи извршност потраживања.

Ако противник обезбјеђења није уписан у земљишној књизи као власник непокретности, предлагач обезбјеђења дужан је уз приједлог доставити исправу подобну за упис права власништва противника обезбјеђења.

Дјејство укњижбе и забиљежбе

Члан 226.

Укњижба заложног права и забиљежба извршности потраживања имају такво дјејство да се извршење на тој непокретности може спровести и према трећем лицу које је ту непокретност касније стекло.

У случају из става 1. овог члана извршење на непокретности одредиће се против лица које је уписано као власник, и то на основу извршне исправе на основу које је у земљишну књигу уписано заложно право и забиљежба извршности те извода из земљишне књиге из кога произилази да је то лице уписано као власник након уписа заложног права и забиљежбе извршности.

III - СУДСКО ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ НА ОСНОВУ СПОРАЗУМА СТРАНАКА

1.) Судско обезбјеђење новчаног потраживања заснивањем заложног права на основу споразума странака

Приједлог за обезбјеђење

Члан 227.

Ради обезбјеђења новчаног потраживања предлагача обезбјеђења стицањем заложног права на одређеним предметима обезбјеђења, предлагач обезбјеђења и противник обезбјеђења могу сагласно тражити од Суда да одреди и спроведе у корист предлагача обезбјеђења:

1. укњижбу заложног права на непокретности противника обезбјеђења;
2. пљенидбу непокретности које нису уписане у земљишне књиге по правилима по којима се спроводи извршење ради наплате новчаног потраживања на тим непокретностима;
3. пљенидбу покретних ствари противника обезбјеђења;
4. пљенидбу новчаног потраживања противника обезбјеђења;
5. пљенидбу дијела примања противника обезбјеђења по основу уговора о раду или служби;
6. пљенидбу дијела пензије, инвалидине или накнаде изгубљене зараде;
7. пљенидбу потраживања које противник обезбјеђења има на рачуну код банке или на штедној књижици;
8. пљенидбу потраживања да се предају или испоруче покретне ствари или да се преда непокретност;
9. пљенидбу других имовинских, односно материјалних права;
10. пљенидбу исправа о дионици и других хартија од вриједности, те њихово повјеравање на чување;
11. пљенидбу дионица за које није издата исправа о дионици те удјела, односно пословних удјела у трговачким друштвима.

Рочиште поводом приједлога и споразум странака **Члан 228.**

На приједлог једне или обију странака, Суд ће одредити рочиште, на коме ће у записник утврдити споразум странака о постојању потраживања предлагача обезбјеђења и вријеме њеног доспијећа, те њихову сагласност да се радњама обезбјеђења из члана 227. овог закона, у зависности од предмета обезбјеђења, обезбиједи то новчано потраживање заснивањем заложног права. У споразуму странке могу утврдити и вриједност предмета обезбјеђења, која ће у извршном поступку бити основ за утврђивање вриједности предмета обезбјеђења ради његовог уновчења.

Потписани записник о споразуму странака из става 1. овог члана има снагу судског поравнања.

Странке могу обезбиједити и неновчано потраживање предлагача обезбјеђења тако да у споразуму из става 1. овог члана утврде његову новчану противвриједност. Обезбјеђење ће се одредити и спровести ради обезбјеђења новчане противвриједности неновчаног потраживања. Ако странке у споразуму из става 1. овог члана другачије не одреде, неновчано потраживање не престаје закључењем тог споразума.

Након доспјелости неновчаног потраживања из става 3. овог члана, предлагач обезбјеђења може, по свом избору, тражити извршење ради остварења неновчаног потраживања или извршење ради наплате њене неновчане противвриједности. Ако се у поступку извршења ради наплате новчане противвриједности неновчаног потраживања предлагач обезбјеђења макар и дјелимично намири, престаје у цијелости његово неновчано потраживање и сматраће се да предлагач обезбјеђења има према противнику само новчано потраживање које одговара ненамиреном дијелу новчане противвриједности неновчаног потраживања.

Одређивање и спровођење обезбјеђења **Члан 229.**

На основу споразума из члана 228. овог закона, Суд ће рјешењем одредити мјере обезбјеђења из члана 227. овог закона и предузети све потребне радње ради њиховог спровођења, у складу са одредбама овог закона о извршним радњама којима се у извршењу ради наплате новчаног потраживања стиче заложно право на одређеним предметима извршења.

Рјешење из става 1. овог члана има важност рјешења о обезбјеђењу. Спровођењем радњи обезбјеђења из става 1. овог члана предлагач обезбјеђења стиче заложно право на одређеном предмету обезбјеђења.

Одређивање и спровођење извршења **Члан 230.**

На приједлог предлагача обезбјеђења, Суд ће рјешењем, кад утврди да је споразум странака из члана 228. овог закона постао извршан, ради намирења обезбијеђеног новчаног потраживања предлагача обезбјеђења одредити и спровести извршење на предметима противника обезбјеђења на којима је, на основу споразума странака, стечено заложно право, према одредбама овог закона о извршењу на стварима, односно правима дужника.

Рјешење из става 1. овог члана има важност рјешења о извршењу.

Забилежба извршења на непокретности има правно дјјство од дана укњижбе заложног права на непокретности у поступку обезбјеђења.

У поступку извршења ради наплате новчаног потраживања обезбијеђеног заложним правом према одредбама овог поглавља, радње којима је заложно право стечено неће се понављати већ ће имати правно дјелство од дана стицања заложног права у поступку обезбјеђења.

У извршном поступку из става 1. овог члана не примјењују се одредбе овог закона о заштити дужника, о изузећу од извршења и о ограничењу извршења на одређеним предметима извршења.

Обезбјеђење стицањем заложног права на стварима и правима других лица Члан 231.

Ако је друго лице сагласно да се на његовој ствари или праву заснује заложно право ради обезбјеђења новчаног потраживања предлагача обезбјеђења, то лице позваће се на рочиште из члана 228. овог закона, а Суд ће у записник са тог рочишта, у споразум странака о обезбјеђењу, унијети и његову изјаву о тој сагласности.

Потписани записник из става 1. овог члана има важност судског поравнања и према лицу које је сагласно да се на његовој ствари или праву заснује заложно право.

Заложно право на предмету трећег лица стиче се на начин на који се стиче на предмету противника обезбјеђења.

На основу записника из става 1. овог члана, предлагач обезбјеђења може ради наплате обезбијеђеног потраживања непосредно предложити извршење против лица из те одредбе на предмету на коме је ради обезбјеђења његовог потраживања засновано заложно право.

IV - ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ ПРЕТХОДНИМ ИЗВРШЕЊЕМ

Претпоставке за одређивање извршења Члан 232.

Ради обезбјеђења неновчаног извршења, које се не може обезбиједити предбиљежбом у јавној књизи, Суд може, на основу пресуде донесене у парничном поступку, одредити претходно извршење ако повјерилац учини вјероватном опасност да би се због одгађања извршења, док пресуда не постане извршна, извршење онемогућило или знатно отежало те ако да обезбјеђење за штету коју би дужник могао претрпјети због таквог извршења.

Поступак поводом приједлога за претходно извршење Члан 233.

Прије него што одлучи о приједлогу повјериоца, Суд ће одржати рочиште ради расправе о приједлогу и обезбјеђењу.

Ако се странке о томе не споразумију, Суд ће, ако прихвати приједлог за извршење, по слободној оцјени одредити висину обезбјеђења и рок у коме оно треба бити дато, те све док обезбјеђење не буде дато, не може се почети са спровођењем извршења.

Ако обезбјеђење не буде дато у одређеном року, Суд ће обуставити извршење.

Ако то посебне околности случаја захтијевају, Суд може одредити извршење и висину обезбјеђења, те почети са спровођењем извршења чим обезбјеђење буде положено, и прије него што дужнику омогући да се о приједлогу изјасни.

На захтјев дужника који учини вјероватним да би због извршења претрпио ненадокнадиву или тешко надокнадиву штету, Суд може одбити приједлог за извршење или његово одбијање условити давањем примјереног обезбјеђења у одређеном року. Ако извршеник не да обезбјеђење у одређеном року, Суд ће донијети рјешење о извршењу.

Поводом приговора дужника, коме није омогућено да се претходно изјасни о приједлогу повјериоца, Суд може обуставити извршење ако би његовим спровођењем дужнику могла бити нанесена ненадокнадива или тешко надокнадива штета, или обуставу условити давањем обезбјеђења у одређеном року. Ако дужник не да обезбјеђење у року, сматраће се да је одустао од свог приговора.

V - ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ ПРЕТХОДНИМ МЈЕРАМА

Претпоставке за одређивање претходне мјере Члан 234.

Претходна мјера одређује се ради обезбјеђења новчаног потраживања на основу:

1. одлуке Суда или управног органа која није постала извршна;
2. поравнања закљученог пред Судом или управним органом, ако потраживање које је у њој утврђено још увијек није доспјело.

Суд ће, на основу исправа из става 1. овог члана, одредити претходну мјеру ако предлагач обезбјеђења учини вјероватном опасност да би се без тог обезбјеђења онемогућило или знатно отежало остварење потраживања.

Претпостављена опасност Члан 235.

Сматраће се да опасност у смислу одредбе члана 234. овог закона постоји ако је одређивање претходне мјере предложено на основу:

1. платног налога, односно рјешења о извршењу на основу вјеродостојне исправе против кога је благовремено поднесен приговор;
2. пресуде донесене у кривичном поступку о имовинскоправном захтјеву против које је допуштено понављање кривичног поступка;
3. одлуке која се мора извршити у иностранству;
4. пресуде на основу признања против које је изјављена жалба;
5. поравнања из члана 234. става 1. тачке 2. овог закона, која се побија на начин превиђен законом.

У случају из става 1. тач. 4. и 5. овог члана Суд може, на приједлог противника обезбјеђења, претходну мјеру условити давањем обезбјеђења од стране предлагача обезбјеђења за штету коју би противник обезбјеђења могао претрпјети њеним одређивањем.

Обезбјеђење потраживања чије рате нису доспјеле Члан 236.

Обезбјеђење претходном мјером за недоспјеле рате потраживања по основу законског издржавања, потраживања по основу накнаде штете за изгубљено издржавање због смрти даваоца издржавања и потраживања по основу накнаде штете због нарушавања здравља или смањења, односно губитка радне способности, одређује се само за рате које ће доспјети у једној години.

У случајевима из става 1. овог члана претпоставља се да опасност постоји ако се против противника обезбјеђења већ морало водити извршење ради наплате доспјеле рате или је такво извршење предложено.

Врсте претходних мјера Члан 237.

Као претходне мјере Суд може да одреди:

1. предбиљежбу заложног права на непокретности противника обезбјеђења или на праву укњиженом на непокретности;
2. коју од мјера обезбјеђења из члана 227. тач. 2. до 10. овог закона;
3. забрану банци да противнику обезбјеђења или трећем лицу, по налогу противника обезбјеђења, исплати са његовог рачуна новчани износ, за који је одређена претходна мјера.

Суд може, на приједлог предлагача обезбјеђења, одредити, с обзиром на околности случаја, двије или више претходних мјера, ако је то потребно, а може, ако су за то испуњени услови предвиђени овим законом, уз претходну мјеру одредити и неку привремену мјеру.

Спровођењем претходне мјере предлагач обезбјеђења стиче заложно право на предмету обезбјеђења.

Износ новчаних средстава противника обезбјеђења код банке, за који је одређена забрана исплате, не може се пренијети са тог рачуна док забрана траје, осим ради намирења обезбјеђеног потраживања.

Продаја заплијењених покретних ствари и пренос потраживања противника обезбјеђења
Члан 238.

Суд ће одредити продају заплијењених покретних ствари, које су подложне брзом кварењу или ако постоји опасност од знатног пада цијене тих ствари.

Продаја пописаних ствари обавиће се по одредбама овог закона о извршењу на покретним стварима.

Ако је претходна мјера одређена пљенидбом потраживања, Суд може, на приједлог предлагача обезбјеђења или противника обезбјеђења, одредити да се на предлагача обезбјеђења пренесе заплијењено потраживање ради наплате или другачијег остварења, у случају у којем постоји опасност да се то потраживање, због закашњења у њеном остварењу, неће моћи наплатити или другачије остварити или ће се изгубити право на регрес према трећим лицима.

Износ који се добије продајом покретних ствари или наплатом потраживања чуваће се у судском депозиту док се не обустави претходна мјера или док предлагач обезбјеђења не предложи извршење, а најдуже тридесет дана пошто потраживање постане извршно. Друге користи, добивене остварењем потраживања, положиће се у судски депозит ако је то могуће, или ће се на други начин одредити њихово чување до обуставе претходне мјере, односно док предлагач обезбјеђења не предложи извршење, али најдуже тридесет дана пошто потраживање постане извршно.

Рјешење о одређивању претходне мјере
Члан 239.

У рјешењу којим се одређује претходна мјера морају, између осталог, бити назначени износ потраживања које се обезбјеђује, са каматама и трошковима, мјера обезбјеђења и вријеме за које се она одређује.

Вријеме за које се претходна мјера одређује може трајати најдуже до протеча петнаест дана након наступања услова за извршење.

Ако вријеме из става 1. овог члана протекне прије него што одлука на основу које је одређена претходна мјера постане извршна, Суд ће, на приједлог предлагача обезбјеђења поднесеног Суду прије истека времена за које је мјера одређена, продужити то вријеме уз услов да се нису промијениле околности под којима је мјера одређена.

Рјешење о одређивању претходне мјере мора да буде образложено.

Укидање претходне мјере
Члан 240.

Суд ће на приједлог противника обезбјеђења обуставити поступак и укинути спроведене радње:

1. ако противник обезбјеђење положи Суду дужни износ потраживања које се обезбјеђује, са каматама и трошковима;
2. ако противник обезбјеђења учини вјероватним да је потраживање у вријеме доношења рјешења о одређивању претходне мјере већ било наплаћено или довољно обезбјеђено;
3. ако је правоснажно утврђено да потраживање није настало или да је престало;
4. ако одлука на основу које је претходна мјера одређена буде укинута поводом правног лијека, односно ако судско поравнање на основу кога је претходна мјера одређена буде стављено ван снаге.

Суд ће обуставити поступак и укинути спроведене радње ако у року од петнаест дана од дана протеча времена за које је претходна мјера одређена не буде удовољено условима за принудно извршење.

У случајевима из става 1. тач. 2., 3. и 4., те става 2. овог члана, трошкове проузроковане одређивањем и спровођењем претходне мјере предлагач обезбјеђења дужан је надокнадити противнику обезбјеђења.

У случајевима из става 3. овог члана противник обезбјеђења може против предлагача обезбјеђења тражити накнаду штете у поступку обезбјеђења најкасније у року од тридесет дана од завршетка поступка, а након тога у парници.

У поступку обезбјеђења постојање и висину штете из става 4. овог члана утврђује Суд рјешењем, на приједлог противника обезбјеђења.

Жалба против рјешења из става 5. овог члана задржава његово извршење.

**Обустава у случају да предлагач обезбјеђења не тражи извршење
Члан 241.**

Ако се претпоставке за извршење ради наплате обезбјеђеног потраживања испуне прије протекла времена за које је одређена претходна мјера, Суд ће, на приједлог противника обезбјеђења, обуставити поступак и укинути спроведене радње ако предлагач обезбјеђења не поднесе приједлог за извршење у року од петнаест дана од наступања тих услова.

VI - ПРИВРЕМЕНЕ МЈЕРЕ

1.) Опште одредбе

**Приједлог за одређивање привремене мјере
Члан 242.**

Привремена мјера може да се предложи прије покретања и током судског или управног поступка те након завршетка тих поступака, све док извршење не буде спроведено.

У приједлогу за одређивање привремене мјере предлагач обезбјеђења мора истаћи захтјев у којем ће тачно означити потраживање чије осигурање тражи, одредити какву мјеру тражи и вријеме њеног трајања те, када је то потребно, средства обезбјеђења којима ће се привремена мјера принудно остварити те предмет обезбјеђења уз одговарајућу примјену правила овог закона о средствима и предмету извршења. У приједлогу се морају навести чињенице на којима се заснива захтјев за одређивање привремене мјере те предложити докази којима се ти наводи поткрепљују. Предлагач обезбјеђења дужан је те доказе, по могућности, приложити уз приједлог.

**Рјешење о одређивању привремене мјере
Члан 243.**

У рјешењу о одређивању привремене мјере Суд ће, ако је то потребно с обзиром на врсту мјере и сврху која се њоме треба постићи, одредити на приједлог предлагача обезбјеђења и средства којима ће се она принудно остварити, те предмет обезбјеђења, уз одговарајућу примјену правила овог закона о одређивању средстава и предмета извршења у рјешењу о извршењу.

Ако је ради остварења налога или забране који су изречени у рјешењу о одређивању привремене мјере потребно накнадно одредити средства принуде из става 1. овог члана или већ одређеним средствима додати нова или их замијенити другима, предлагач обезбјеђења може предложити, у истом поступку, да се на основу већ изречених налога или забрана одреде та средства.

Рјешење о одређивању привремене мјере има дјејство рјешења о извршењу.

На рјешења из става 2. овог члана на одговарајући начин примјењују се одредбе овог закона о рјешењу о извршењу.

Рјешење из ст. 1. и 2. овог члана мора да буде образложено.

У случају одређивања привремене мјере по службеној дужности Суд ће на одговарајући начин примијенити одредбе ст. 1. до 4. овог члана.

**Допустивост привремене мјере
Члан 244.**

Привремена мјера може се одредити и ради обезбјеђења недоспјелих и условних потраживања.

Привремена мјера није допуштена ако постоје услови за одређивање претходне мјере којом се може постићи иста сврха обезбјеђења.

2.) Привремене мјере ради обезбјеђења новчаног потраживања

**Претпоставке за одређивање привремене мјере
Члан 245.**

Привремена мјера ради обезбјеђења новчаног потраживања може се одредити ако предлагач обезбјеђења учини вјероватним постојање потраживања и опасност да ће без такве мјере противник обезбјеђења спријечити или знатно отежати наплату потраживања, тиме што ће своју имовину отуђити, прикрити или на други начин њоме располагати.

Предлагач обезбјеђења не мора доказивати опасност из става 1. овог члана ако учини вјероватним да би предложеном мјером противник обезбјеђења претрпио само незнатну штету.

Сматра се да опасност из става 1. овог члана постоји ако би се потраживање имало остварити у иностранству.

Врсте привремених мјера ради обезбјеђења новчаног потраживања **Члан 246.**

Ради обезбјеђења новчаног потраживања може се одредити свака мјера којом се постиже сврха таквог обезбјеђења, а нарочито:

1. забрана противнику обезбјеђења да отуђи или оптерети покретне ствари, одузимање тих ствари и њихово повјеравање на чување предлагачу обезбјеђења или трећем лицу;
2. одузимање и полагање готовог новца, хартија од вриједности и сл. у Суд;
3. забрана противнику обезбјеђења отуђења или оптерећења непокретности или стварних права која су на непокретности укњижена у његову корист, уз забиљежбу те забране у земљишну књигу;
4. забрана дужнику противника обезбјеђења да добровољно испуни своју обавезу противнику обезбјеђења те забрана противнику обезбјеђења да прими испуњење те обавезе, односно да располаже својим потраживањима;
5. налог банци да противнику обезбјеђења или трећем лицу, на основу налога противника обезбјеђења, ускрати са дужниковог рачуна исплату новчаног износа за који је одређена привремена мјера.

Привременом мјером не стиче се заложно право.

Забране из става 1. овог члана сматрају се спроведеним доставом лицу коме су изречене, односно земљишнокњижном одјелу Суда.

Отуђење и оптерећење покретних ствари из става 1. тачка 1. овог члана, које противник обезбјеђења изврши противно забрани, без правног су дјелства осим ако има мјеста примјени правила о заштити поштеног стицатеља.

Учинак забиљежбе забране из става 1. тачка 3. овог члана је у томе што предлагач обезбјеђења може предложити извршење ради наплате свог потраживања кад оно постане извршно на непокретности укњиженој у земљишној књизи или на праву укњиженом на непокретности, на које се забрана односи, без обзира на то што је послјије те забране треће лице, на основу добровољног располагања противника обезбјеђења, стекло и укњижило у земљишну књигу неко своје право. Извршење на непокретности, односно праву укњиженом на непокретности предлагач обезбјеђења може предложити директно против лица које је укњижено као власник непокретности, односно носилац стварног права укњиженог на непокретности на основу извршне исправе, којом је против противника обезбјеђења утврђено његово потраживање, ради обезбјеђења због којег је забрана забиљежена, те доказа да је лице против кога се извршење предлаже стекло власништво непокретности, односно право на непокретност, након забиљежбе забране.

Дјелство забрана из става 1. тач. 4. и 5. овог члана је у томе што предлагач обезбјеђења може од дужника противника обезбјеђења, односно банке тражити у парници накнаду штете коју су му нанијели поступивши противно забрани. Предлагачу обезбјеђења припадају и друга права против тих лица по општим правилима облигационог права о забрањеним, односно противправним радњама.

3.) Привремене мјере ради обезбјеђења неновчаног потраживања

Претпоставке за одређивање привремене мјере **Члан 247.**

Ради обезбјеђења неновчаног потраживања може се одредити привремена мјера ако предлагач обезбјеђења учини вјероватним постојање свог потраживања, затим:

1. ако учини вјероватним и опасност да би без такве мјере противник обезбјеђења спријечио или знатно отежао остварење потраживања нарочито тиме што би промијенио постојеће стање ствари, или

2. ако учини вјероватним да је мјера потребна да би се спријечило насиље или настанак ненадокнадиве штете која пријети.

Одредбе члана 245. ст. 2. и 3. овог закона примјењују се и при одређивању привремених мјера ради обезбјеђења неновчаних потраживања.

Врсте привремених мјера ради обезбјеђења неновчаних потраживања Члан 248.

Ради обезбјеђења неновчаних потраживања може се одредити свака мјера којом се постиже сврха таквог обезбјеђења, а нарочито:

1. забрана отуђења и оптерећења покретних ствари на које је управљено потраживање, њихово одузимање и повјеравање на чување предлагачу обезбјеђења или трећем лицу;
2. забрана отуђења и оптерећења дионица, оснивачког и других удјела на које су управљена потраживања, уз забиљежбу забране у књигу дионица, а по потреби и у судском регистру; забрана кориштења или располагања правима по основу таквих дионица, односно удјела; повјеравање дионица или удјела на управу трећем лицу;
3. забрана отуђења и оптерећења других права на која је управљено потраживање, уз повјерење управе тим правима трећем лицу;
4. забрана отуђења и оптерећења непокретности на коју је управљено потраживање или стварних права уписаних на непокретности на које је управљено потраживање, уз забиљежбу забране у земљишну књигу, одузимање непокретности и њено повјеравање на чување и управу предлагачу обезбјеђења или трећем лицу;
5. забрана дужнику противника обезбјеђења да противнику обезбјеђења преда ствари, пренесе које право или обави коју другу неновчану радњу на коју је управљено потраживање;
6. забрана противнику обезбјеђења да предузима радње које могу нанијети штету предлагачу обезбјеђења те забрана да се спроведу промјене на стварима на које је управљено потраживање;
7. налог противнику обезбјеђења да обави одређене радње потребне да би се сачувале покретне ствари или непокретности или да би се одржало постојеће стање ствари;
8. овлаштење предлагачу обезбјеђења да задржи ствари противника обезбјеђења, које се код њега налазе и на које се потраживање односи, све док се парница правоснажно не заврши;
9. овлаштење предлагачу обезбјеђења да сам или преко трећег лица обави одређене радње или набави одређене ствари, нарочито ради успоставе пређашњег стања;
10. привремено враћање запосленика на рад, плаћање накнаде за вријеме радног спора, ако је то нужно за његово издржавање и издржавање лица које је по закону дужан издржавати.

Ако је то нужно ради спречавања настанка ненадокнадиве или тешко надокнадиве штете, или ако је из других важних разлога то потребно ради обезбјеђења правног реда, Суд може одредити мјеру којом ће привремено уредити спорни однос међу странкама.

Забране из става 1. овог члана сматрају се спроведеним доставом лицу којег се тичу, односно земљишнокњижном одјелу Суда или другом уписнику.

Дјејство забиљежбе забране из става 1. тачка 4. овог члана је у томе што се уписима обављеним у земљишној књизи, на основу добровољног располагања противника обезбјеђења, након уписа забиљежбе забране, могу стећи у односу према предлагачу обезбјеђења нека права на непокретности или праву на њој уписаном само ако предлагач обезбјеђења буде правоснажно одбијен са својим захтјевом у поступку, који је покренуо ради остваривања потраживања за чије је обезбјеђење забиљежба уписана.

На основу извршне исправе стечене у поступку који је покренуо против противника обезбјеђења ради остварења потраживања за чије је обезбјеђење забиљежба забране уписана те доказа да је лице, које је стекло одређено право на непокретности или праву уписаном на непокретности на основу добровољног располагања противника обезбјеђења, то право стекло након уписа забране, предлагач обезбјеђења може директно против тог лица тражити извршење ради остварења свога права утврђеног извршном исправом.

Дјејство забране из става 1. овог члана, осим оне из тачке 4. овог члана, јесте у томе што лица којима је забрана изречена одговарају предлагачу обезбјеђења за штету коју су му нанијели тиме што су, након доставе забране, поступили противно забрани. Лица којима је забрана изречена могу се ослободити своје одговорности тако да положе у Суд предмете на које се забрана односи ако су за то подесни, или тако да их предају чувару или управитељу кога на њихов приједлог одреди Суд.

Одредбе члана 246. ст. 3., 4. и 5. овог закона примјењују се на одговарајући начин и на привремене мјере ради обезбјеђења неновчаног потраживања.

(4) Заједничке одредбе

Обезбјеђење умјесто привремене мјере Члан 249.

Предлагач обезбјеђења може у приједлогу за одређивање привремене мјере или накнадно изјавити да се, умјесто привремене мјере, задовољава давањем одређеног обезбјеђења од стране противника обезбјеђења.

Давање обезбјеђења умјесто привремене мјере може се одредити и на приједлог противника обезбјеђења што не одгађа спровођење обезбјеђења док се о том приједлогу не одлучи.

Ако противник обезбјеђења да обезбјеђење, Суд ће обуставити поступак и укинути већ спроведене радње.

Обезбјеђење као услов за одређивање привремене мјере Члан 250.

Суд може, на приједлог предлагача обезбјеђења, одредити привремену мјеру и кад није учинио вјероватним постојање потраживања и опасност ако претходно, у року који му је Суд одредио, да обезбјеђење за штету која би противнику обезбјеђења могла настати одређивањем и спровођењем привремене мјере. Ако предлагач обезбјеђења не да обезбјеђење у одређеном року, Суд ће одбити приједлог за обезбјеђење.

Суд може на приједлог противника обезбјеђења, према околностима случаја, поступити по одредби става 1. овог члана и кад је предлагач обезбјеђења учинио вјероватним постојање потраживања и опасности. Ако предлагач обезбјеђења не да обезбјеђење у одређеном року, Суд ће обуставити поступак и укинути спроведене радње. Околности да је противник обезбјеђења затражио давање обезбјеђења не одгађа спровођење поступка обезбјеђења док се не одлучи о његовом приједлогу.

Обезбјеђење се одређује до истека рока, до кога противник обезбјеђења може у поступку обезбјеђења затражити накнаду штете.

Одређивање више привремених мјера Члан 251.

Суд може, с обзиром на околности, одредити и више привремених мјера, ако је то потребно.

Ако је у поједином случају могуће одредити више привремених мјера, Суд ће одредити ону која је најприкладнија да би се остварила сврха обезбјеђења, а ако су све једнако прикладне, Суд ће одредити ону која је најмање тешка за противника обезбјеђења.

Вријеме за које се одређује привремена мјера Члан 252.

У рјешењу којим се одређује привремена мјера одредиће се и трајање те мјере, а ако је мјера одређена прије подношења тужбе или покретања ког другог поступка и рок у коме предлагач обезбјеђења мора поднијети тужбу, односно приједлог за покретање другог поступка, ради оправдања мјере.

Суд ће, на приједлог предлагача обезбјеђења, продужити трајање привремене мјере, уз услов да се нису промијениле околности под којим је та мјера одређена.

Приједлог из става 2. овог члана може се поднијети само прије него што протекне вријеме за које је привремена мјера одређена.

Правни лијекови Члан 253.

Одредбе овог закона о жалби и приговору против рјешења о извршењу на одговарајући начин примјењују се и у поступку обезбјеђења привременом мјером.

Укидање привремене мјере Члан 254.

Ако предлагач обезбјеђења у одређеном року није поднио тужбу, односно није покренуо други поступак

ради оправдања привремене мјере или је вријеме за које је одређена привремена мјера протекло, Суд ће, на приједлог противника обезбјеђења, обуставити поступак и укинути спроведене радње.

На приједлог противника обезбјеђења поступак ће се обуставити и укинути спроведене радње, ако су се околности због којих је мјера одређена касније промијениле тако да више није потребна.

Накнада штете противнику обезбјеђења
Члан 255.

Противник обезбјеђења има према предлагачу обезбјеђења право на накнаду штете која му је нанесена привременом мјером за које је утврђено да је била неоснована или коју предлагач обезбјеђења није оправдао.

Противник обезбјеђења има према предлагачу обезбјеђења право на накнаду штете која му је нанесена привременом мјером за коју је утврђено да је била неоснована или коју предлагач обезбјеђења није оправдао, у ком случају се на одговарајући начин примјењују одредбе члана 233. овог закона.

Примјена одредби о обезбјеђењу претходним мјерама
Члан 256.

У поступку обезбјеђења привременим мјерама на одговарајући начин примјењују се одредбе члана 239. и члана 240. ст. 2. до 4. овог закона.

ДИО ЧЕТВРТИ

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Ступање на снагу Закона
Члан 257.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПС БиХ број 58/03
23. априла 2003. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Шефик Џаферовић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Велимир Јукић, с. р.